

รายงาน

สถานการณ์โทษประหารชีวิต

และการประหารชีวิต

ในปี 2566

AMNESTY
INTERNATIONAL
THAILAND

แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลเป็นขบวนการระดับโลกที่มีผู้ร่วมการรณรงค์
กว่า 10 ล้านคน เพื่อกระตุ้นให้ทุกคนในโลกได้รับการคุ้มครอง
ด้านสิทธิมนุษยชน เรามีวิสัยทัศน์ว่าผู้นำในโลกปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา
เคารพกฎหมายระหว่างประเทศ และต้องถูกตรวจสอบได้
เราเป็นหน่วยงานอิสระไม่ขึ้นกับรัฐบาล อุดมการณ์ทางการเมือง
ไม่มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือศาสนา และได้รับการสนับสนุนจาก
คำสมาชิกและการบริจาคจากสาธารณะ เราเชื่อว่าการให้กำลังใจ
และการแสดงความเห็นใจต่อผู้คนทุกแห่งหนจะสามารถเปลี่ยนแปลง
ให้สังคมดีขึ้นได้

© แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล 2567

เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่น เนื้อหาในเอกสารนี้อยู่ภายใต้สัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรี
หรือ Creative Commons (ให้อ้างอิงแหล่งที่มา ห้ามนำไปใช้เพื่อการค้า
ห้ามดัดแปลงงาน สัญญาอนุญาตสากล 4.0)
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดอ่านเรื่องการขออนุญาตบนเว็บไซต์
www.amnesty.org

กรณีที่มีการระบุเนื้อหาที่มีลิขสิทธิ์ ซึ่งแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลไม่ได้เป็นเจ้าของ
ลิขสิทธิ์ในเนื้อหา นั้น ๆ เนื้อหาส่วนนั้นจะไม่ตกอยู่ภายใต้สัญญาอนุญาตสร้างสรรค์เสรี
ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี 2567 โดยองค์การแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล
Peter Benenson House, 1 Easton Street London WC1X 0DW, UK

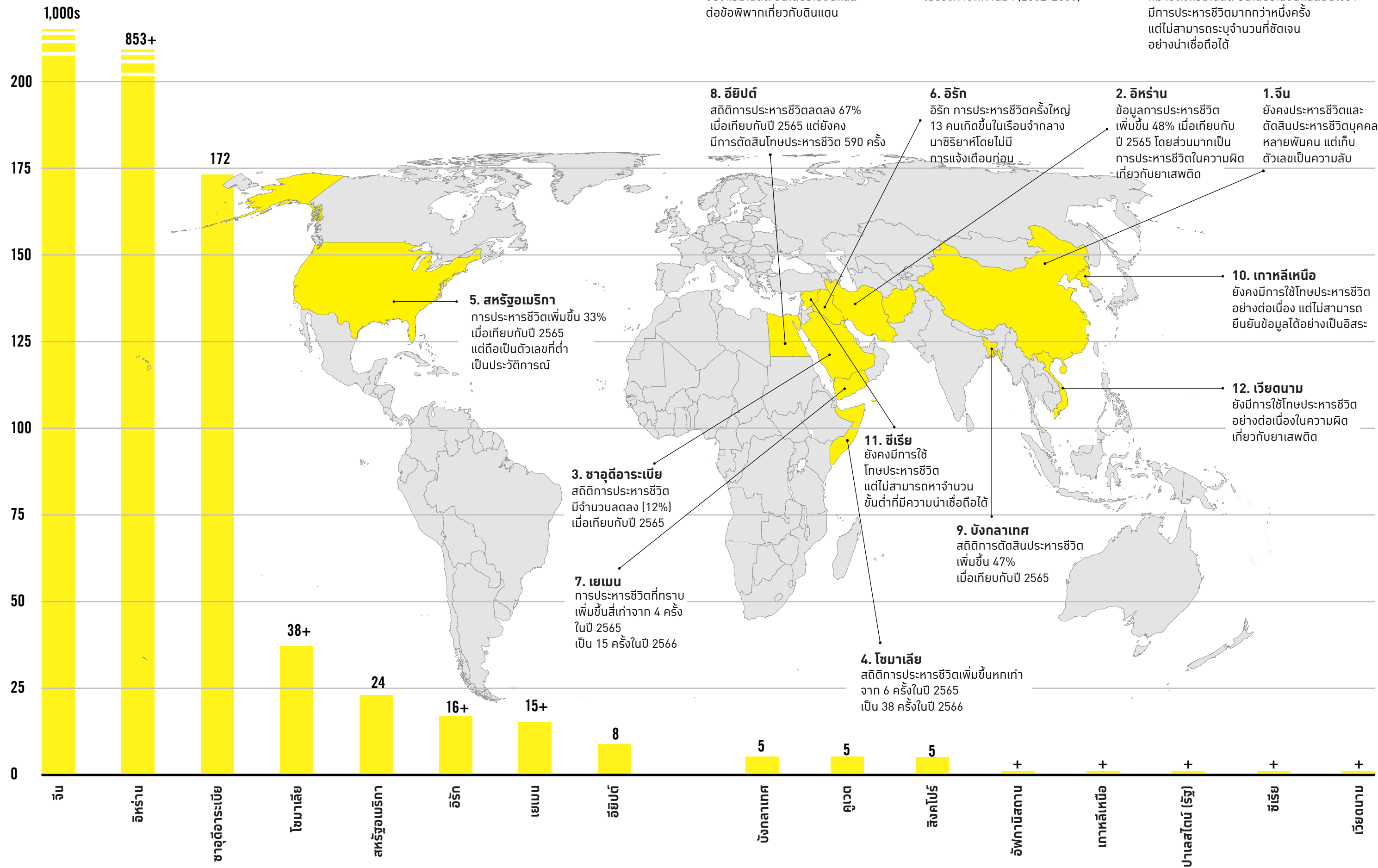
ดัชนี: ASA 39/7955/2024
ภาษาต้นฉบับ: อังกฤษ
amnesty.org

สารบัญ

ประเทศที่ประหารชีวิตบุคคลในปี 2565	2
หมายเหตุเกี่ยวกับสถิติการใช้โทษประหารชีวิตของแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล	4
การใช้โทษประหารชีวิตในปี 2566	6
แนวโน้มระดับโลก	6
การประหารชีวิต	8
วิธีการประหารชีวิตในปี 2566	10
การตัดสินประหารชีวิต	10
การลดโทษ การอภัยโทษ และการล้างมลทิน	12
การใช้โทษประหารชีวิตในปี 2566: การละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ	13
ภาพรวมระดับภูมิภาค	16
ทวีปอเมริกา	16
เอเชีย-แปซิฟิก	23
ยุโรปและเอเชียกลาง	32
ตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ	34
แอฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮารา	42
ภาคผนวก I: การประหารชีวิตและการตัดสินให้ประหารชีวิต ที่มีการบันทึกข้อมูลในปี 2566	47
การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	47
การตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	48
ภาคผนวก II: ประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิต และประเทศที่ยังคงบดทลงโทษประหารชีวิต ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566	49
ภาคผนวก III: การให้สัตยาบันรับรองสนธิสัญญาระหว่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566	51
ภาคผนวก IV: ผลการออกเสียงมติคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ที่ 54/35 วันที่ 13 ตุลาคม 2566	54

ประเทศที่ประหารชีวิตบุคคลในปี 2566

หมายเหตุเกี่ยวกับสถิติการใช้โทษประหารชีวิตของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนล

รายงานฉบับนี้ครอบคลุมถึงข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตตามคำสั่งศาลระหว่างเดือนมกราคม ถึงธันวาคม 2566 เช่นเดียวกับปีที่ผ่าน ๆ มา ข้อมูลในรายงานถูกรวบรวมมาจากหลายแหล่ง ทั้งตัวเลขอย่างเป็นทางการ คำพิพากษา ข้อมูลจากผู้ที่ถูกตัดสินด้วยโทษประหารและครอบครัว และตัวแทนของพวกเขา ข้อมูลจากการรายงานข่าวของสื่อมวลชน และองค์การภาคประชาสังคม ในบางประเทศที่มีการระบุไว้ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนลรายงานเฉพาะการประหารชีวิต การตัดสิน ให้ประหารชีวิต และแง่มุมอื่น ๆ ของการใช้โทษประหารชีวิต เช่น การลดโทษ และการล้างมลทิน เฉพาะ กรณีที่สามารถยืนยันข้อมูลได้ ทั้งนี้ รัฐบาลในหลายประเทศไม่เผยแพร่ข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิต ในประเทศจีนและเวียดนาม ทางกาถือว่าข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตเป็นข้อมูลลับทางราชการ ระหว่างปี 2566 ข้อมูลในบางประเทศอาจมีน้อยหรือไม่มีเลยในบางประเทศ โดยเฉพาะเบลารุส และเกาหลีเหนือ เนื่องจากการปิดกั้นของทางการ

ด้วยเหตุดังกล่าว ในหลายประเทศ ตัวเลขการใช้โทษประหารชีวิตของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนล จึงเป็นสถิติขั้นต่ำ สถิติที่แท้จริงมีแนวโน้มที่สูงกว่านี้

ตั้งแต่ปี 2552 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนลยุติการตีพิมพ์สถิติโดยประมาณเกี่ยวกับการใช้ โทษประหารชีวิตในจีน การตัดสินใจดังกล่าวถือเป็นการสะท้อนถึงข้อกังวลว่าทางการจีนอาจนำตัวเลข การประณามของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนลไปตีความอย่างไม่ถูกต้อง แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนล ประกาศชัดเจนเสมอมาว่า ตัวเลขที่สามารถตีพิมพ์ได้เกี่ยวกับประเทศจีนต่ำกว่าความเป็นจริงมาก เนื่องจากการควบคุมการเข้าถึงข้อมูล อีกทั้งจีนยังคงไม่ตีพิมพ์เผยแพร่ตัวเลขใด ๆ เกี่ยวกับ โทษประหารชีวิต อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่มีอยู่ระบุว่า ในแต่ละปีมีการประหารชีวิตและการตัดสินประหาร ชีวิตบุคคลหลายพันคนในประเทศจีน แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนล เรียกร้องอีกครั้งให้ทางการจีน เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้โทษประหารชีวิตในประเทศจีน

กรณีที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนลได้รับและสามารถยืนยันข้อมูลใหม่ภายหลังการตีพิมพ์รายงาน แล้ว จะมีการปรับปรุงข้อมูลตัวเลขบนเว็บไซต์ [amnesty.org/en/what-we-do/death-penalty](https://www.amnesty.org/en/what-we-do/death-penalty)

ในตารางและรายชื่อ เครื่องหมาย “+” ที่ตามหลังชื่อประเทศ อย่างเช่น มาเลเซีย (38+) หมายถึง แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนล ยืนยันว่ามีการประหารชีวิต การตัดสินลงโทษประหารชีวิต หรือผู้ต้องขัง ที่ได้รับโทษประหารชีวิตในมาเลเซีย 38 ครั้ง แต่เชื่อน่าจะมีมากกว่า 38 ครั้ง ส่วนเครื่องหมาย “+” ที่อยู่หลังประเทศและไม่มีตัวเลขอยู่ด้านหน้า อย่างเช่น โอมาน (+) หมายถึง จากการประมวล ข้อมูลจากหลักฐาน แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชันแนลเชื่อว่า มีการประหารชีวิตหรือการตัดสินลงโทษ

ประหารชีวิต หรือผู้ต้องขังที่ได้รับโทษประหารชีวิต (มากกว่าหนึ่งครั้ง) ในประเทศนั้น เพียงแต่ไม่มีข้อมูลมากพอที่จะระบุตัวเลขขั้นต่ำที่น่าเชื่อถือได้ สำหรับการคำนวณตัวเลขรวมในระดับโลก และภูมิภาค เครื่องหมาย “+” ให้นับว่าเป็น 2 รวมทั้งกรณีของจีน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลคัดค้านโทษประหารชีวิตทุกกรณีโดยไม่มีข้อยกเว้น ไม่ว่าจะเป็นความผิดทางอาญาประเภทใด ไม่ว่าผู้กระทำความผิดจะมีบุคลิกลักษณะใด ไม่ว่าจะมีความผิดหรือบริสุทธิ์ หรือไม่ว่าทางการจะใช้วิธีประหารชีวิตแบบใด แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยึดมั่นพันธกิจให้ยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยสิ้นเชิง

การใช้โทษประหารชีวิต ในปี 2566

“เราไม่สามารถละเลยต่อสิทธิในการมีชีวิตที่มีมาแต่กำเนิดของปัจเจกชน
โดยพลการได้ [...] โทษประหารชีวิตไม่ได้นำไปสู่ผลลัพธ์ตามที่ตั้งใจไว้
แต่อย่างใด”

รามการ์ปาล ซิงห์ รัฐมนตรีช่วยประจำสำนักนายกรัฐมนตรีด้านการปฏิรูปกฎหมายและองค์กร¹

แนวโน้มระดับโลก

การติดตามของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลแสดงให้เห็นว่าในปี 2566 มีจำนวนประเทศที่ประหารชีวิตต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ แต่ประเทศเหล่านั้นมีจำนวนการประหารชีวิตสูงสุดในรอบเกือบทศวรรษ ตัวเลขนี้ยืนยันแนวโน้มในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาซึ่งชี้ให้เห็นถึงการแยกตัวที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ของประเทศที่ยังคงบดทอนโทษประหารชีวิต

การเพิ่มขึ้นของการประหารชีวิตที่บันทึกได้ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการประหารชีวิตในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในอิหร่านที่เพิ่มขึ้นอย่างน่าตกใจ โดยมีสาเหตุมาจากการเพิกเฉยต่อข้อจำกัดระหว่างประเทศในการใช้โทษประหารชีวิตของทางการ ความผิดเหล่านี้ไม่เพียงแต่ไม่ได้มีโทษถึงประหารชีวิตภายใต้กฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อชุมชนที่อยู่ชายขอบมากที่สุดของ*อิหร่าน* โดยเฉพาะอย่างยิ่งชายและหญิงจากชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์บาลูชีที่ถูกกดขี่

ตัวเลขรวมที่ทราบไม่ได้รวมอีกหลายพันคนซึ่งเชื่อว่าถูกประหารชีวิตใน*จีน* ซึ่งยังคงเป็นประเทศแนวหน้าในการประหารชีวิตของโลก อีกทั้ง*เกาหลีเหนือ*และ*เวียตนาม* ซึ่งเป็นประเทศที่เชื่อว่ายังคงมีการประหารชีวิตอย่างกว้างขวาง แต่ไม่มีข้อมูล

¹ Al Jazeera, “รัฐสภามาเลเซียขับเคลื่อนเพื่อยุติโทษประหารชีวิตสถานเดียว”, 3 เมษายน 2566, [aljazeera.com/news/2023/4/3/malaysias-parliament-votes-to-abolish-the-death-penalty](https://www.aljazeera.com/news/2023/4/3/malaysias-parliament-votes-to-abolish-the-death-penalty)

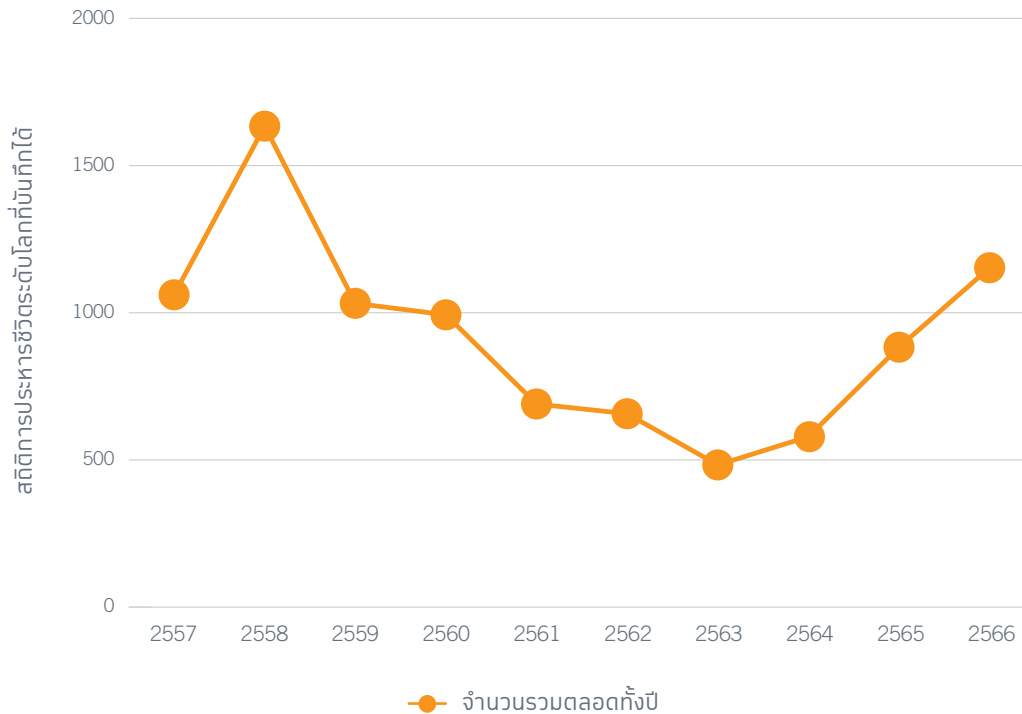
การควบคุมและการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับโทษประหารชีวิตเป็นความลับยังคงเป็นตัวชี้วัดความมุ่งมั่นของรัฐบาลประเทศที่มีการประหารชีวิตในบางประเทศเป็นเครื่องมือในการสร้างความหวาดกลัวและแสดงอำนาจของสถาบันของรัฐ ตัวเลขการใช้โทษประหารชีวิตยังคงเป็นความลับทางราชการใน**จีน** และ**เวียดนาม** แม้ว่าการรายงานเกี่ยวกับโทษประหารชีวิตและการประหารชีวิตจะมีจำกัดอย่างมากในทั้งสองประเทศนี้รวมทั้ง**เกาหลีเหนือ** แต่ทางการก็ได้เปิดเผยข้อมูลในบางกรณีเพื่อเป็นการเตือนใจว่าอาชญากรรมหรือการละเลยกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้จะถูกลงโทษอย่างรุนแรง ใน**เมียนมา** กองทัพยังคงใช้โทษประหารชีวิตในศาลที่ถูกกองทัพควบคุมอย่างต่อเนื่อง โดยการพิจารณาคดีลับและไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง ในทำนองเดียวกัน ทางการของรัฐบางรัฐในสหรัฐฯ พยายามเสนอร่างกฎหมายให้เก็บข้อมูลการจัดหาอุปกรณ์หรือสารที่ใช้ในการประหารชีวิตเป็นความลับและป้องกันการตรวจสอบ ตัวอย่างที่ชัดเจนคือการที่ทางการรัฐแอละแบมาปิดบังส่วนสำคัญของขั้นตอนปฏิบัติใหม่ที่น่ารังเกียจสำหรับการประหารชีวิตโดยใช้ก๊าซไนโตรเจนทำให้ขาดอากาศหายใจ

วาทกรรมที่สนับสนุนการประหารชีวิตกลายเป็นประเด็นสำคัญในบางประเทศ หลังเกิดอาชญากรรมที่ได้รับความสนใจหรือก่อนการเลือกตั้ง แม้ว่าจะไม่มีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าการลงโทษเช่นนี้มีผลในการป้องปรามอย่างชัดเจนก็ตาม หลังจากเกิดคดีที่ได้รับความสนใจหลายคดี ในเดือนกันยายนรัฐสภา**เกาหลีใต้**ได้รับรองการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อรวมโทษประหารชีวิตเป็นบทลงโทษสูงสุดสำหรับการฆาตกรรมหรือการทอดทิ้งทารกแรกเกิด โทษประหารชีวิตยังถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดี รวมถึงใน**ไต้หวัน** และ**สหรัฐฯ**

การเรียกร้องในหลายประเทศเพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิตในหลายปีที่ผ่านมามีแนวโน้มจะเกิดผล ในปี 2566 ในเดือนกรกฎาคม มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดใน**ปาकिสถาน** และมีการบังคับใช้การยกเลิกโทษประหารชีวิตสถานเดียวใน**มาเลเซีย** และรัฐสภา**กานา**ลงมติเห็นชอบร่างกฎหมาย 2 ฉบับที่จะยกเลิกโทษประหารชีวิตจากประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายทหาร

พัฒนาการเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าเมื่อวาระด้านสิทธิมนุษยชนเป็นศูนย์กลางในแผนงานของรัฐบาล การทบทวนวิธีการตอบสนองต่ออาชญากรรม และเปลี่ยนการลงโทษที่พยายากรจากการตอบโต้มาเป็นการป้องกันอาชญากรรมและการฟื้นฟูผู้กระทำผิดก็เกิดขึ้นได้ ประเทศส่วนใหญ่ในโลกได้ตัดสินใจเลือกทางเลือกนี้แล้ว และได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติ ในช่วงปลายปี 2566 รัฐสภา**เคนยา** **ไลบีเรีย** และ**ซิมบับเว** ได้มีร่างกฎหมายที่จะยกเลิกการลงโทษที่โหดร้ายนี้ อยู่ระหว่างการพิจารณา ซึ่งสร้างความหวังอีกครั้งว่าโลกจะยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยสิ้นเชิงในเวลาอีกไม่นาน

ภาพที่ 1: สถิติการประหารชีวิตระดับโลก ระหว่างปี 2557-2566

การประหารชีวิต

ปี 2566 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้บันทึกข้อมูลการประหารชีวิตที่เกิดขึ้น 1,153 เพิ่มขึ้น 31% (270) จาก 883 ครั้งในปี 2565 ซึ่งนับเป็นตัวเลขสูงที่สุดที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกได้หลังจากปี 2558 ที่เคยสูงถึง 1,634 ครั้ง และเป็นครั้งแรกหลังจากปี 2559 (1,032) ที่มีตัวเลขที่ทราบรวมแล้วเกิน 1,000 ครั้ง (โปรดดู ภาพที่ 1)

ตัวเลขทั้งหมดของสถิติยังไม่ได้นับรวมอีกหลายพันคนซึ่งเชื่อว่าถูกประหารชีวิตใน**จีน** ซึ่งยังคงเป็นประเทศแนวหน้าในการประหารชีวิตบุคคลของโลกในปี 2566² นอกจากนี้ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถระบุตัวเลขขั้นต่ำที่น่าเชื่อถือได้สำหรับการประหารชีวิตที่เกิดขึ้นใน**สาธารณรัฐประชาธิปไตยเกาหลี (เกาหลีเหนือ)** และ**เวียดนาม** ซึ่งเป็นประเทศที่เชื่อว่ายังคงลงโทษประหารชีวิตอย่างแพร่หลาย ด้วยเหตุนี้ ตัวเลขรวมระดับโลกที่น่าเสนอในรายงานนี้จึงเป็นเพียงตัวเลขขั้นต่ำที่อธิบายขอบเขตที่แท้จริงของการใช้การประหารชีวิตโดยรัฐในระหว่างปีได้เพียงบางส่วน

² ในปี 2552 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยุติการเผยแพร่ตัวเลขโดยประมาณในข้อสถิติการใช้โทษประหารในจีน โดยทางหน่วยงานได้ให้ทางการจีนพิสูจน์ข้ออ้างว่าประสบความสำเร็จตามเป้าหมายในการลดการใช้โทษประหาร ด้วยการเผยแพร่ตัวเลขเหล่านี้ในรายงานของทางการเอง ส่วนในประเทศอื่นก็มีข้อมูลเหล่านี้ดังลำน้อยมากหรือมีเพียงบางส่วน (โปรดดูหมายเหตุเกี่ยวกับสถิติการใช้โทษประหารชีวิตของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม)

ตัวเลขการประหารชีวิตระดับโลกที่บันทึกได้ในปี 2566

อัฟกานิสถาน (+) บังกลาเทศ (5), จีน (+) อียิปต์ (8) อิหร่าน (853+) อิรัก (16+) คูเวต (5) เกาหลีเหนือ (+) ปาเลสไตน์ (รัฐ) (+) ซาอุดีอาระเบีย (172) สิงคโปร์ (5) โซมาเลีย (38+) ซีเรีย (+) สหรัฐฯ (24) เวียดนาม (+) เยเมน (15+)

การเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของสถิติระดับโลกมีสาเหตุสำคัญมาจากการเพิ่มสูงขึ้นของการประหารชีวิตใน**อิหร่าน** (เพิ่มขึ้น 48% จาก 576 ครั้งในปี 2565 และเพิ่มขึ้นกว่าสองเท่าจาก 314 ครั้งในปี 2564) ซึ่งเห็นได้ชัดเจนอย่างยิ่งจากการประหารชีวิตที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่เพิ่มสูงขึ้นจาก 255 ครั้งในปี 2565 เป็น 481 ครั้งในปี 2566

อิหร่านเพียงประเทศเดียวคิดเป็น 74% ของการประหารชีวิตที่บันทึกได้ทั้งหมด และ**ซาอุดีอาระเบีย** คิดเป็น 15% รวมทั้งสองประเทศนี้คิดเป็น 89% ของตัวเลขรวมที่ทราบ

นอกจากนี้ยังมีจำนวนการประหารชีวิตที่ทราบเพิ่มขึ้นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน**โซมาเลีย** (จาก 6+ ครั้งในปี 2565 เป็น 38+ ครั้งในปี 2566 ซึ่งเพิ่มขึ้น 6 เท่า) **สหรัฐฯ** (จาก 18 ครั้งในปี 2565 เป็น 24 ครั้งในปี 2566 ซึ่งเพิ่มขึ้น 33%) และ**เยเมน** (จาก 4+ ครั้งเป็น 15+ ครั้ง เพิ่มขึ้นเกือบ 4 เท่าจาก ปีที่แล้ว)

มีข้อมูลการประหารชีวิตผู้หญิงใน**จีน (+) อิหร่าน (24) ซาอุดีอาระเบีย (6) สิงคโปร์ (1)**

มีการประหารชีวิตที่บันทึกได้ใน 16 ประเทศ ซึ่งเป็นจำนวนประเทศที่มีการประหารชีวิตต่ำสุด เป็นประวัติการณ์ นับตั้งแต่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเริ่มติดตามข้อมูล ไม่มีการบันทึกข้อมูล การประหารชีวิตใน**เบลารุส ญี่ปุ่น เมียนมา และชูดานใต้** ซึ่งทุกประเทศเคยมีการประหารชีวิตในปี 2565 (รวม 20 ประเทศ)

จำนวนประเทศที่มีการประหารชีวิตในปี 2566 เท่าที่ทราบ ซึ่งเป็นสมาชิกขององค์กรภาคีระหว่างประเทศ

- **องค์การรัฐอเมริกา (Organization of American States):** 1 จาก 35 ประเทศ มีการประหารชีวิต – สหรัฐฯ
- **องค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (Organization for Security and Co-operation in Europe):** 1 จาก 57 ประเทศ มีการประหารชีวิต – สหรัฐฯ
- **สหภาพแอฟริกา (African Union):** 2 จาก 55 ประเทศ มีการประหารชีวิต – อียิปต์ และโซมาเลีย

- **สันนิบาตรัฐอาหรับ (League of Arab States):** 8 จาก 22 ประเทศ มีการประหารชีวิต – อียิปต์ อิรัก คูเวต ปาเลสไตน์ (รัฐ) ซาอุดีอาระเบีย ซีเรีย โชมาเลีย และเยเมน
- **สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations):** 2 จาก 10 ประเทศ มีการประหารชีวิต – สิงคโปร์และเวียดนาม
- **เครือจักรภพ (Commonwealth):** 2 จาก 56 ประเทศ มีการประหารชีวิต – บังกลาเทศ และ สิงคโปร์
- **องค์กรสากลประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส (Organisation Internationale de la Francophonie):** 2 จาก 54 ประเทศ มีการประหารชีวิต – อียิปต์ และเวียดนาม
- **สหประชาชาติ:** 15 จาก 193 ประเทศ มีการประหารชีวิต (8% ของสมาชิกสหประชาชาติ) ปรากฏข้อมูลว่ามีการประหารชีวิตบุคคล – อัฟกานิสถาน บังกลาเทศ จีน อียิปต์ อิหร่าน อิรัก คูเวต เกาหลีเหนือ ซาอุดีอาระเบีย สิงคโปร์ โชมาเลีย ซีเรีย สหรัฐฯ เวียดนาม และเยเมน³

วิธีการประหารชีวิตในปี 2566⁴

ตัดศีรษะ	ซาอุดีอาระเบีย								
แขวนคอ	บังกลาเทศ	อียิปต์	อิหร่าน	อิรัก	คูเวต	สิงคโปร์	ซีเรีย	ซูดานใต้	ซีเรีย
ฉีดยา	จีน	สหรัฐฯ	เวียดนาม						
ยิงเป้า	อัฟกานิสถาน	จีน	เกาหลีเหนือ	ปาเลสไตน์ (รัฐ)	โชมาเลีย	เยเมน	โชมาเลีย	เยเมน	

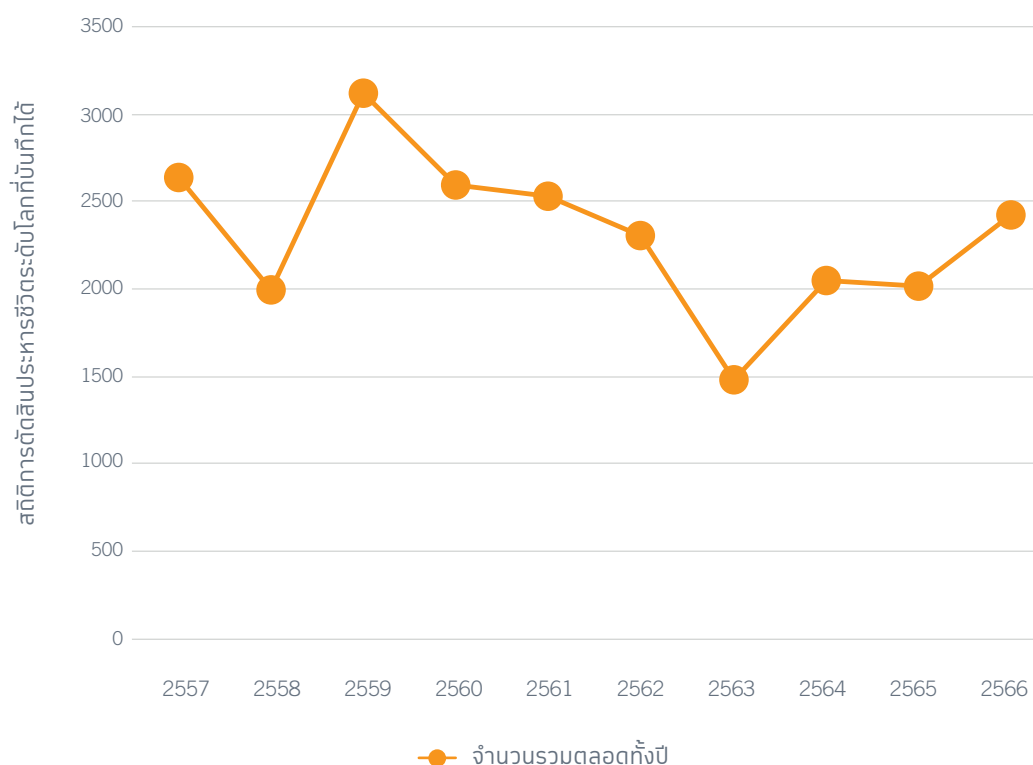
การตัดสินประหารชีวิต

ในปี 2566 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการตัดสินประหารชีวิตใหม่ 2,428 ครั้ง เพิ่มขึ้น 20% จากตัวเลขรวมที่ทราบ 2,016 ครั้งในปี 2565 ตัวเลขรวมในปี 2566 เป็นตัวเลขรวมสูงสุดเป็นประวัติการณ์หลังจากปี 2561 ที่มีการตัดสินประหารชีวิตใหม่ 2,531 ครั้ง อย่างไรก็ตาม การเข้าถึงข้อมูลการตัดสินประหารชีวิตที่แตกต่างกันมากขึ้นในหลายประเทศส่งผลให้การเปรียบเทียบตัวเลขรวมระดับโลกแบบปีต่อปีเป็นเรื่องท้าทายในแง่วิธีการ

³ รัฐปาเลสไตน์มีสถานะเป็นรัฐผู้สังเกตการณ์ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ

⁴ เช่นเดียวกับปีก่อนหน้านี้ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่ได้มีรายงานว่าการประหารชีวิตด้วยการขว้างก้อนหินตามคำสั่งศาลในปี 2566

ภาพที่ 2: สถิติการตัดสินใจประหารชีวิตระดับโลก ระหว่างปี 2557-2566

ในปี 2566 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการตัดสินประหารชีวิตใหม่ใน 52 ประเทศ ซึ่งเป็นจำนวนเดียวกับปี 2565 ศาลใน 5 ประเทศ ได้แก่ **บาห์เรน คอโมโรส ชูตานิใต้ ชูตานิ และแซมเบีย** ไม่มีข้อมูลการตัดสินประหารชีวิตในปี 2566 แม้จะเคยตัดสินประหารชีวิตในปี 2565 ในอีก 5 ประเทศ ได้แก่ **เบลารุส แคนเมอรูน ญีปุ่น โมร็อกโก/ซาฮาราตะวันตก และซิมบับเว** มีข้อมูลการตัดสินประหารชีวิตในปี 2566 หลังจกเว้นมาช่วงหนึ่ง

การตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้ระดับโลกในปี 2566

อัฟกานิสถาน (+) แอลจีเรีย (38+) บังกลาเทศ (248+) เบลารุส (1) บอตสวานา (2) แคมeroon (1+) จีน (+) สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (33+) อียิปต์ (590) เอธิโอเปีย (3+) แกมเบีย (5) กานา (10) กายอานา (7) อินเดีย (120) อินโดนีเซีย (114+) อิหร่าน (+) อิรัก (138+) ญี่ปุ่น (1) จอร์แดน (3+) เคนยา (131) คูเวต (9+) ลาว (4+) เลบานอน (11+) ลิเบีย (29+) มาเลเซีย (38+) มัลดีฟส์ (1) มาลี (13+) มอริเตเนีย (5+) โมร็อกโก/ซาฮาราตะวันตก (2+) เมียนมา (19+) ไนเจอร์ (8+) ไนจีเรีย (246+) เกาหลีเหนือ (+) ปากีสถาน (102+) ปาเลสไตน์ (รัฐ, 27+) กาตาร์ (8) ซาอุดีอาระเบีย (3+) สิงคโปร์ (6+) โซมาเลีย (31+) เกาหลีใต้ (1) ศรีลังกา (40+) ซีเรีย (+) ไต้หวัน (3) แทนซาเนีย (3+) ไทย (123) ตรินิแดดและโตเบโก (3) ตูนิเซีย (3+) สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (4+) สหรัฐฯ (25) เวียดนาม (122+) เยเมน (81+) ซิมบับเว (3)

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลจำนวนการตัดสินประหารชีวิตที่ทราบมีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ใน**บังกลาเทศ** (จาก 169+ ครั้งในปี 2565 เป็น 248+ ครั้งในปี 2566) **อียิปต์** (จาก 538 เป็น 590 ครั้ง) **อิรัก** (จาก 41+ เป็น 138+ ครั้ง) **เคนยา** (จาก 79 เป็น 131 ครั้ง) **เลบานอน** (จาก 2+ เป็น 11+ ครั้ง) **มาเลเซีย** (จาก 16+ เป็น 38+ ครั้ง) **ไนจีเรีย** (จาก 77+ เป็น 246+ ครั้ง) **โซมาเลีย** (จาก 10+ เป็น 31+ ครั้ง)

จำนวนการตัดสินประหารชีวิตลดลงอย่างมีนัยสำคัญในประเทศต่อไปนี้: **แอลจีเรีย** (จาก 54 ครั้งในปี 2565 เป็น 38+ ครั้งในปี 2566) **สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก** (จาก 76+ เป็น 33+ ครั้ง) **แกมเบีย** (จาก 9+ เป็น 5+ ครั้ง) **อินเดีย** (จาก 165 เป็น 120 ครั้ง) **คูเวต** (จาก 16+ เป็น 9+ ครั้ง) **เมียนมา** (จาก 37+ เป็น 19+ ครั้ง) **ซาอุดีอาระเบีย** (จาก 12+ เป็น 3+ ครั้ง) **แทนซาเนีย** (จาก 11 เป็น 3+ ครั้ง) **ตูนิเซีย** (จาก 26+ เป็น 3+ ครั้ง)

ในระดับโลก มีผู้ต้องโทษประหารชีวิตอย่างน้อย 27,527 คนจนถึงสิ้นปี 2566⁵

การลดโทษ การอภัยโทษ และการล้างมลทิน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการลดโทษหรือการอภัยโทษของโทษประหารชีวิตใน 27 ประเทศ ได้แก่ **บาห์เรน บังกลาเทศ บาร์เบโดส แกมเบีย อินเดีย อินโดนีเซีย อิรัก จอร์แดน เคนยา คูเวต มาเลเซีย มาลี โมร็อกโก/ซาฮาราตะวันตก เมียนมา ไนเจอร์ ไนจีเรีย ปากีสถาน**

⁵ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเชื่อว่ายังคงมีจำนวนนักโทษประหารที่สูงมากในหลายประเทศ แต่เราไม่มีข้อมูลเหล่านี้ หรือเราไม่สามารถคาดการณ์ตัวเลขที่ถูกต้องได้ รวมถึงประเทศจีน อียิปต์ อิหร่าน ลิเบีย เกาหลีเหนือ ซาอุดีอาระเบีย และซีเรีย

กาตาร์ โขมาเลีย เกาหลีใต้ ชูแดนใต้ ไต้หวัน ตรินิแดดและโตเบโก สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สหรัฐ
เวียดนาม แคมเบีย⁶

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการล้างมลทิน 9 ครั้ง สำหรับนักโทษประหารชีวิตใน
3 ประเทศ ได้แก่ **เคนยา (5) สหรัฐฯ (3)⁷ ซิมบับเว (1)⁸**

การใช้โทษประหารชีวิตในปี 2566: การละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ

โทษประหารชีวิตยังคงถูกใช้ในลักษณะที่ละเมิดกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศในปี 2566 ตัวอย่างเช่น:

- มีข้อมูลการ**ประหารชีวิตบุคคลต่อหน้าสาธารณะ**อย่างน้อย 8 ครั้งในอัฟกานิสถาน (1+) และอิหร่าน (7)
- มีผู้ถูกประหารชีวิตอย่างน้อย 5 คนในอิหร่านที่กระทำความผิดขณะที่มี**อายุต่ำกว่า 18 ปี** แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเชื่อว่ายังมีนักโทษประหารชีวิตที่กระทำความผิดขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี อยู่ในอิหร่านและมัลดีฟส์⁹
- มีการกำหนดโทษประหารชีวิตต่อ**ผู้มีความพิการบกพร่องทางจิตหรือสติปัญญา**ในหลายประเทศ รวมทั้งญี่ปุ่น มัลดีฟส์ และสหรัฐฯ
- ในหลายประเทศ มีการตัดสินโทษประหารชีวิตต่อบุคคลภายหลังการพิจารณาที่ไม่สอดคล้องกับ**มาตรฐานการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมระหว่างประเทศ** รวมทั้ง อัฟกานิสถาน บังกลาเทศ จีน อียิปต์ อิหร่าน อิรัก มาเลเซีย เมียนมา เกาหลีเหนือ ปากีสถาน ซาอุดีอาระเบีย สิงคโปร์ เยเมน

⁶ การลดโทษเป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนจากการกำหนดโทษประหาร เป็นโทษที่มีความรุนแรงน้อยกว่า อย่างเช่น โทษจำคุก โดยมักเป็นไปตามคำสั่งของศาลในชั้นอุทธรณ์ แต่บางกรณีก็เป็นคำสั่งของฝ่ายบริหาร การอภัยโทษจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับโทษเด็ดขาดแล้ว และไม่มีโอกาสจะถูกลงโทษเพิ่มเติมอีก

⁷ ศูนย์ข้อมูลโทษประหารชีวิต, deathpenaltyinfo.org/policy-issues/innocence-database

⁸ การล้างมลทินเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นหลังจากศาลกำหนดโทษและสิ้นสุดกระบวนการอุทธรณ์คดีแล้ว เป็นการยกเลิกความผิดที่มีต่อผู้ถูกศาลลงโทษ หรือให้มีการยกฟ้องจากคดีอาญา จึงถือได้ว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ในสายตาของกฎหมาย

⁹ มักจะมีข้อถกเถียงเกี่ยวกับอายุของนักโทษกรณีที่ไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับอายุที่ชัดเจน เช่น กรณีที่ไม่มีใบสูติบัตร รัฐบาลควรใช้หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมทั้งปวง กรณีที่มีข้อโต้แย้งเรื่องอายุ การปฏิบัติที่ดีในแง่การประเมินอายุหมายรวมถึงการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการทางกาย จิตวิทยาและสังคม โดยควรนำแต่ละหลักเกณฑ์เหล่านี้มาใช้และยกประโยชน์ให้กับความสงสัยกรณีที่มีข้อโต้แย้ง ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลได้รับการปฏิบัติเหมือนเป็นผู้กระทำความผิดที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และควรประกันไม่ให้มีการใช้โทษประหารชีวิต แนวทางนี้สอดคล้องกับหลักการซึ่งเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก และควรเป็นข้อพิจารณาหลักในการปฏิบัติใด ๆ เกี่ยวกับเด็ก เป็นไปตามข้อ 3(1) ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ

- มีการใช้ “คำสาปภาพ” ที่อาจได้มาจากการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย เป็นหลักฐานเพื่อเอาผิด และตัดสินประหารชีวิตบุคคลในอียิปต์ อิหร่าน ซาอุดีอาระเบีย
- มีการตัดสินโทษประหารชีวิตในการพิจารณาคดีลับหลังจำเลยในบังกลาเทศ และตูนิเซีย
- มีการใช้โทษประหารชีวิตสถานเดียวในอัฟกานิสถาน กานา อิหร่าน มาเลเซีย เมียนมา ไนจีเรีย ปากีสถาน ซาอุดีอาระเบีย สิงคโปร์ และตรินิแดดและโตเบโก¹⁰
- มีการตัดสินประหารชีวิตพลเรือนโดยศาลทหารในเมียนมา มีการใช้ศาลพิเศษ เพื่อกำหนดโทษประหารชีวิตในบังกลาเทศ อินเดีย อิหร่าน ปากีสถาน ซาอุดีอาระเบีย และเยเมน
- มีการตัดสินประหารชีวิตในความผิดที่ไม่เกี่ยวข้องกับการฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ซึ่งไม่เข้าหลักเกณฑ์ว่าเป็น “ความผิดอาญาร้ายแรง” ตามกฎหมายระหว่างประเทศ¹¹
 - ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด: มีข้อมูลการประหารชีวิตบุคคลในคดียาเสพติดในจีน (+)¹² อิหร่าน (481) คูเวต (1) ซาอุดีอาระเบีย (19) และสิงคโปร์ (5) โดยคิดเป็นจำนวนรวม 508 ครั้ง หรือคิดเป็น 44% ของจำนวนการประหารชีวิตทั่วโลก ไม่มีข้อมูลจากประเทศเวียดนาม แม้มีแนวโน้มว่าจะมีการประหารชีวิตในคดีเช่นนี้
 - มีรายงานการตัดสินประหารชีวิตใหม่ 249 ครั้งใน 10 ประเทศ: บังกลาเทศ (1) จีน (+)¹³ อียิปต์ (6) อินโดนีเซีย (99 หรือ 86%) อิหร่าน (+) คูเวต (3 จากอย่างน้อย 9, 33%) ลาว (4 จากอย่างน้อย 4, 100%) มาเลเซีย (20 จากอย่างน้อย 38, 53%) สิงคโปร์ (6 จาก 6, 100%) มาเลเซีย (20 จากอย่างน้อย 40, 15%) สิงคโปร์ (6 จาก 6, 100%) ศรีลังกา (6 จากอย่างน้อย 40, 15%) และเวียดนาม (100 จากอย่างน้อย 122, 82%) ในไทย มีจำนวน 199 คน รวมทั้งผู้หญิง 26 คนที่ถูกตัดสินประหารชีวิตตามความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จากจำนวนผู้ต้องโทษประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2565 จำนวน 325 คน

¹⁰ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ระบุว่า “การกำหนดโทษประหารเชิงบังคับ ไม่อนุญาตให้ศาลในประเทศสามารถใช้ดุลพินิจว่าความผิดเช่นนั้นสมควรแก่การใช้โทษประหารหรือไม่ และไม่สามารถพิจารณาว่าการใช้โทษประหารในพฤติการณ์เช่นนั้นกับผู้กระทำความผิด อาจเป็นการกระทำโดยพลการหรือไม่” คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, ความเห็นทั่วไปที่ 36 ว่าด้วยข้อ 6 สิทธิที่จะมีชีวิตรอด, UN Doc. CCPR/C/GC/36 [3 กันยายน 2562], ย่อหน้า 37

¹¹ ตามที่กำหนดในข้อ 6 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง; คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, ความเห็นทั่วไปที่ 36 ว่าด้วยข้อ 6 สิทธิที่จะมีชีวิตรอด, UN Doc. CCPR/C/GC/36 [3 กันยายน 2562], ย่อหน้า 35

¹² เมื่อคำนวณเป็นตัวเลขนรวมระดับโลกหรือภูมิภาค “+” เท่ากับสองครั้ง

¹³ เมื่อคำนวณเป็นตัวเลขนรวมระดับโลกหรือภูมิภาค “+” เท่ากับสองครั้ง

- อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการทุจริต: จีน
- ความผิดฐานดูหมิ่นศาสนา: อิหร่าน
- เพศสัมพันธ์นอกสมรสระหว่างผู้ใหญ่ที่ต่างยินยอม: อิหร่าน
- ความผิดฐานลักพาตัว: ซาอุดีอาระเบีย
- ข่มขืน: บังกลาเทศ อียิปต์ อิหร่าน ปากีสถาน และซาอุดีอาระเบีย
- ความผิดฐาน “กบฏ” ในรูปแบบที่แตกต่างกันทั้ง “การกระทำที่คุกคามความมั่นคงของรัฐ” “ความร่วมมือ” กับหน่วยงานต่างชาติ “การจารกรรม” “การตั้งคำถามกับนโยบายของผู้ผู้นำ” การเข้าร่วมกับ “ขบวนการก่อความไม่สงบและก่อการร้าย” “การใช้อาวุธเพื่อยึดอำนาจรัฐ/ผู้ปกครอง” และ “อาชญากรรมอื่น ๆ ต่อรัฐ” ไม่ว่าจะเป็นความผิดอันเป็นเหตุให้เกิดการสูญเสียชีวิตหรือไม่ก็ตาม และ “การเป็นปรปักษ์ต่อพระเจ้า”: อิหร่านและซาอุดีอาระเบีย

ภาพรวมระดับภูมิภาค

ทวีปอเมริกา

แนวโน้มของภูมิภาค

- การตัดสินใจให้ประหารชีวิตและการประหารชีวิตต่อปีใน**สหรัฐ** มีจำนวนสูงที่สุดนับตั้งแต่ปี 2562 และ 2561 ตามลำดับ แต่สะท้อนถึงแนวโน้มที่ต่ำเป็นประวัติการณ์
- รัฐฟลอริดามีการประหารชีวิตเป็นครั้งแรก และรัฐบาลกลางสหรัฐ ตัดสินโทษประหารชีวิตเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี 2562
- นับเป็นปีที่ 15 ติดต่อกันที่**สหรัฐ** เป็นประเทศเดียวในภูมิภาคที่ยังคงมีการประหารชีวิต
- นับเป็นปีที่ 7 ติดต่อกันที่**กายอานา ตรินิแดดและโตเบโก และสหรัฐ** เป็นเพียง 3 ประเทศในทวีปอเมริกาที่มีการตัดสินประหารชีวิตใหม่

ประเทศ	การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	การตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	จำนวนผู้ที่ถูกตัดสินประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2566 จากข้อมูลที่มีอยู่
แอนติกาและบาร์บูดา	0	0	0
บาฮามาส	0	0	0
บาร์เบโดส	0	0	4
เบลีซ	0	0	0
บราซิล	0	0	0
(ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น)			
ชิลี	0	0	0
(ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น)			
คิวบา	0	0	0
ดอมินีกา	0	0	0

ประเทศ	การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	การตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	จำนวนผู้ที่ถูกตัดสินประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2566 จากข้อมูลที่มีอยู่
เอลซัลวาดอร์ (ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น)	0	0	0
กรีเนดา	0	0	1
กัวเตมาลา (ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น)	0	0	0
กายอานา	0	7	24
จาเมกา	0	0	0
เปรู (ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น)	0	0	0
เซนต์คิตส์และเนวิส	0	0	0
เซนต์ลูเชีย	0	0	0
เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์	0	0	1
ตรินิแดดและโตเบโก	0	3	37
สหรัฐอเมริกา¹⁴	24 ครั้งใน 5 รัฐ แอละแบมา (2) ฟลอริดา (6) มิสซูรี (4) โอคลาโฮมา (4) เท็กซัส (8)	25 ครั้ง ใน 10 เขตอำนาจศาล แอละแบมา (4) แอริโซนา (3) แคลิฟอร์เนีย (4) ฟลอริดา (5) ลุยเซียนา (1) นอร์ทแคโรไลนา (2) โอไฮโอ (1) เพนซิลเวเนีย (1) เท็กซัส (3) รัฐบาลกลางสหรัฐฯ (1)	2,198 คนรวมทั้งผู้หญิง 46 คน ใน 28 เขตอำนาจศาล ¹⁵ โดย 7 รัฐตัดสินประหารชีวิตบุคคลกว่า 100 คน: แคลิฟอร์เนีย (651) ฟลอริดา (279) เท็กซัส (179) แอละแบมา (165) นอร์ทแคโรไลนา (138) โอไฮโอ (122) แอริโซนา (111)

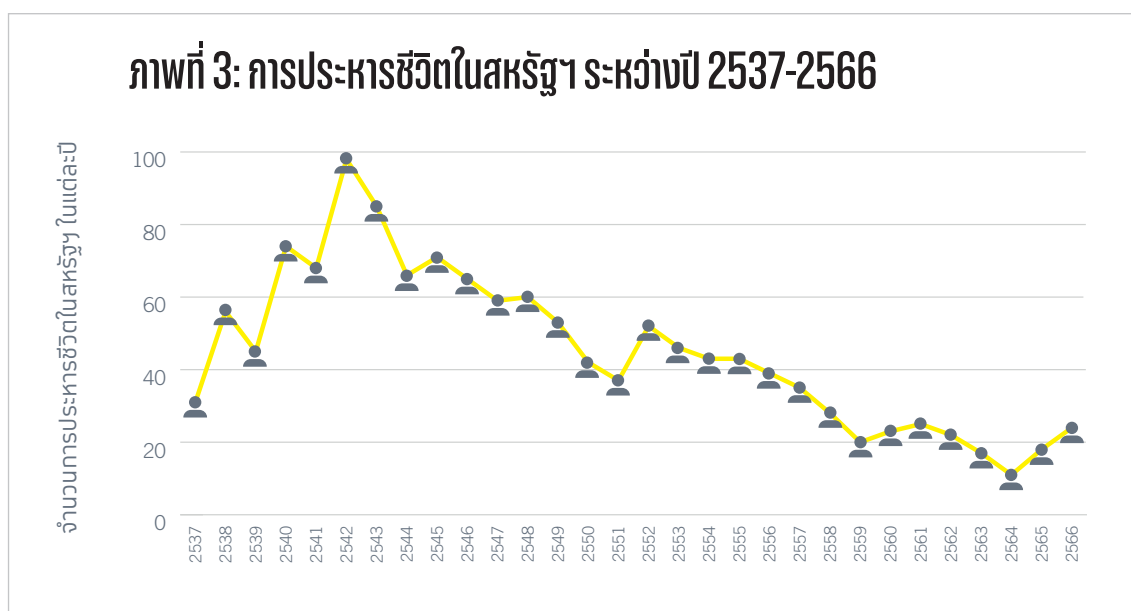
รัฐส่วนน้อยใน**สหรัฐ** ที่ใช้โทษประหารชีวิตยังคงทำทนายแนวโน้มในปี 2566 ของทวีปอเมริกา ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีโทษประหารชีวิตแล้ว แม้ว่าการใช้การลงโทษนี้จะเพิ่มขึ้นในสหรัฐ แต่จำนวน

¹⁴ แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลได้ตัวเลขดังกล่าวมาจากข้อมูลของกรมราชทัณฑ์ ศาล และสื่อมวลชนซึ่งเผยแพร่ในรัฐที่เกี่ยวข้อง

¹⁵ รัฐนิวแฮมเชอร์ ซึ่งมีการยกเลิกโทษประหารเมื่อปี 2562 ยังคงเหลือนักโทษประหารอยู่หนึ่งคน

การตัดสินประหารชีวิตและการประหารชีวิตยังคงสอดคล้องกับตัวเลขที่ต่ำเป็นประวัติการณ์ในทศวรรษที่ผ่านมา

นับเป็นปีที่ 2 ติดต่อกันที่จำนวนการประหารชีวิตในสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น ซึ่งมีตัวเลขรวมสูงที่สุดเท่าที่บันทึกได้นับตั้งแต่ปี 2561 (25; ภาพที่ 3) การประหารชีวิต 24 ครั้งในปี 2566 เพิ่มขึ้น 33% เทียบกับจำนวนรวมในปี 2565 (18 ครั้ง) และมากกว่าสองเท่าของปี 2564 (11 ครั้ง) ที่การพิจารณาคดีได้รับผลกระทบอย่างมากจากมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 แม้จะมีตัวเลขเพิ่มขึ้นแต่ตัวเลขในปี 2566 ยังคงต่ำกว่า 30 ครั้งตามบันทึกข้อมูลของทศวรรษ 2557-2566 ยกเว้นหนึ่งปี การประหารชีวิตทั้งหมดที่บันทึกได้ในปี 2566 เป็นการฉีดยา ซึ่งได้จบชีวิตของชาย 23 รายและหญิงข้ามเพศ 1 ราย

5 รัฐใน**สหรัฐฯ** มีการประหารชีวิตในปี 2566 ซึ่งมีจำนวนน้อยลงใน 1 รัฐเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้านี้ รัฐฟลอริดา นำการประหารชีวิตกลับมาใช้เป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี 2562 คิดเป็นหนึ่งในสี่ของการประหารชีวิตทั้งหมดในสหรัฐฯ โดยมีจำนวนรวมเป็นอันดับสองรองจากรัฐเท็กซัสเท่านั้น ตัวเลขรวมกันของทั้งสองรัฐนี้มีจำนวนเกินครึ่งหนึ่งของทั้งประเทศ รัฐแอริโซนาและมิสซิสซิปปีซึ่งมีการประหารชีวิตในปี 2565 มีรายงานว่าได้งดเว้นในปี 2566 เป็นที่น่าสังเกตว่าจำนวนรวมการประหารชีวิตทั้งหมดของรัฐมิสซูรีในปี 2566 (4 ครั้ง) เพิ่มขึ้นสองเท่าจากปี 2565 รัฐแอละแบมา มิสซูรี และเท็กซัสเป็นเพียง 3 รัฐที่มีการประหารชีวิตทุกปีในช่วงระยะเวลา 5 ปี 2562-2566 (ภาพที่ 4)

การประหารชีวิตในโอไฮโอยังคงถูกระงับ เนื่องจากไมค์ ดีวายนี ผู้ว่าการรัฐโอไฮโอ ยังคงออกคำสั่งให้ระงับเป็นการชั่วคราว เนื่องจากปัญหาอย่างต่อเนื่องของวิธีการฉีดยาเพื่อประหารชีวิตในรัฐ¹⁶

¹⁶ AP News, “ผู้ว่าการรัฐโอไฮโอเลื่อนการประหารชีวิตในปี 2566 อีก 3 ครั้ง”, 14 เมษายน 2566, apnews.com/article/death-penalty-ohio-dewine-reprieves-11e26b260754386123cd1fd5463bf4

เขตอำนาจศาลของสหรัฐอเมริกา ที่มีการประหารชีวิตในช่วงปี 2562-2566	เขตอำนาจศาลของสหรัฐอเมริกา ที่มีการประหาร ชีวิตมากกว่า 1 ปีในช่วงปี 2562-2566	รัฐในสหรัฐอเมริกา ที่มีการประหารชีวิตทุกปี ในช่วงปี 2562-2566
แอละแบมา แอริโซนา ฟลอริดา จอร์เจีย มิสซิสซิปปี มิสซูรี โอคลาโฮมา เซาท์ดาโคตา เทนเนสซี เท็กซัส รัฐบาลกลางสหรัฐ	แอละแบมา ฟลอริดา จอร์เจีย มิสซูรี โอคลาโฮมา เทนเนสซี เท็กซัส รัฐบาลกลางสหรัฐ	แอละแบมา มิสซูรี เท็กซัส
	8	3
11		

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการตัดสินประหารชีวิตใหม่ 25 ครั้งใน 10 เขตอำนาจศาลของสหรัฐ สำหรับการประหารชีวิต ตัวเลขนี้เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า (21 ครั้งในปี 2565 และ 18 ครั้งในปี 2564 และ 2563) และเป็นตัวเลขสูงสุดที่บันทึกได้นับตั้งแต่ปี 2562

จำนวนรัฐที่ยังคงใช้โทษประหารชีวิต (9 รัฐ) ลดลง 3 รัฐเมื่อเทียบกับปี 2565 (12 รัฐ) ศาลในรัฐจอร์เจีย มิสซิสซิปปี มิสซูรี และโอคลาโฮมาไม่ได้ตัดสินประหารชีวิตในปี 2566 แม้ว่าจะเคยตัดสินประหารชีวิตในปีก่อนหน้า มีการตัดสินประหารชีวิตหนึ่งครั้งในรัฐโอไฮโอหลังจากงดเว้นไป 2 ปี การใช้โทษประหารชีวิตต่อไปของอัยการส่วนรัฐบาลกลางส่งผลให้มีการตัดสินประหารชีวิต 1 ครั้งในเดือนสิงหาคม ถือเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี 2562¹⁷

โทษประหารชีวิตในสหรัฐ

จนถึงสิ้นปี 2566 รัฐของสหรัฐ 23 รัฐได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตในความผิดอาญาทุกประเภท รวมทั้ง 11 รัฐ ที่เลิกใช้ตั้งแต่ต้นสหัสวรรษนี้¹⁸ อีก 27 รัฐที่ยังใช้โทษประหารชีวิตอยู่ได้แก่ รัฐแคลิฟอร์เนีย โอตาโฮ อินดีแอนา แคนซัส เคนทักกี ลุยเซียนา มอนแทนา เนวาดา นอร์ทแคโรไลนา ออริกอน เพนซิลเวเนีย เซาท์แคโรไลนา ยูทาห์ และไวโอมิง (14 รัฐ หรือ 52% ของรัฐทั้งหมดที่ยังมีโทษประหารชีวิตในทางกฎหมาย) ไม่ได้ประหารชีวิตบุคคลเป็นเวลาอย่างน้อย 10 ปี โดยในรัฐแคลิฟอร์เนีย โอเรกอน และเพนซิลเวเนีย มีการปฏิบัติตามข้อตกลงพักใช้โทษประหารชีวิตชั่วคราวของผู้ว่าการรัฐ

¹⁷ AP News, “ม็อบปืนโบสถ์ยิวในพิตส์เบิร์กถูกตัดสินประหารจากการโจมตีต่อต้านชาวยิวที่อันตรายที่สุดของประเทศ”, 4 สิงหาคม 2566, apnews.com/article/pittsburgh-synagogue-shooting-death-penalty-ccb447356b-2cfe855875c329fb00f505

¹⁸ รัฐโคโลราโด คอนเนทิคัต เดลาแวร์ อิลลินอยส์ แมริแลนด์ นิวแฮมป์เชียร์ นิวเจอร์ซีย์ นิวเม็กซิโก นิวยอร์ก เวอร์จิเนีย และวอชิงตัน ดี.ซี. ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตเช่นกัน

ในระดับรัฐบาลกลาง หน่วยงานทหารสหรัฐ ไม่มีการประหารชีวิตเลยตั้งแต่ปี 2504 รัฐบาลไบเดน ยังคงปฏิบัติตามข้อตกลงชั่วคราวเพื่อพักใช้การประหารชีวิต ที่มีผลบังคับใช้เมื่อเดือนกรกฎาคม 2564 สำหรับผู้ที่ถูกศาลตัดสินประหารชีวิตตามกฎหมายทั่วไปของรัฐบางกลาง ภายใต้รัฐบาลทรัมป์ ก่อนหน้านี้ มีการรื้อฟื้นการประหารชีวิต 13 ครั้งในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2563 ถึงมกราคม 2564 หลังจนวนมา 17 ปี

ในระหว่างปี หน่วยงานในระดับสหพันธรัฐและในหลายรัฐได้พยายามให้มีการแก้ไขกฎหมายเพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิตหรือยุติการใช้โทษประหารชีวิต ร่างกฎหมายที่จะยกเลิกการลงโทษที่โหดร้ายนี้ถูกเสนอเข้ารัฐสภาสหรัฐ และสภานิติบัญญัติของรัฐต่าง ๆ ได้แก่ รัฐแอริโซนา เคนทักกี ลุยเซียนา มิสซูรี เนแบรสกา นอร์ทแคโรไลนา โอไอโอ ออริกอน เพนซิลเวเนีย และเซาท์แคโรไลนา¹⁹ แกวิน นิวซัม ผู้ว่าการรัฐแคลิฟอร์เนีย เดินทางไปเยี่ยมคุกเล็กแดนนักโทษประหารที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ²⁰ จอห์น เบล เอ็ดเวิร์ดส์ ซึ่งขณะนั้นที่เพิ่งพ้นจากตำแหน่งผู้ว่าการรัฐหลุยเซียนา พยายามเปลี่ยนโทษประหารชีวิตก่อนออกจากตำแหน่ง แต่พบกับการคัดค้านจากอัยการสูงสุดและคณะกรรมการอภัยโทษ²¹

ในด้านตรงข้าม มีความคิดริเริ่มเพื่อเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการประหารชีวิตหรือหลบเลี่ยงคำพิพากษาสำคัญเพื่ออำนวยความสะดวกในการนำการประหารชีวิตมาใช้ ร่างกฎหมายการประหารชีวิตโดยการยิงเป้าถูกเสนอในรัฐโอตาโฮและเทนเนสซี ในขณะที่สภาของรัฐมอนแทนา พิจารณาร่างกฎหมายเพื่อเพิ่มสารที่สามารถนำมาใช้ในขั้นตอนการฉีดยาเพื่อประหารชีวิตได้²² ในรัฐเซาท์แคโรไลนา ผู้ว่าการรัฐได้ลงนามในร่างกฎหมายเพื่อปิดกั้นตัวตนของบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมการหรือการดำเนินการประหารชีวิต²³ รัฐโอตาโฮพยายามที่จะรื้อฟื้นการประหารชีวิตอีกครั้งโดยกำหนดให้ฉีดยาเพื่อประหารชีวิตชายคนหนึ่งเป็นครั้งที่สองในรอบสามเดือน โดยผู้พิพากษาระงับการประหารชีวิตไว้เนื่องจากปัญหาในการจัดหาสารที่ใช้ฉีดเพื่อประหารชีวิต²⁴ รอน ดีซานติส ผู้ว่าการรัฐฟลอริดา

¹⁹ เพรสลีย์, “เดอบลินเสนอร่างกฎหมายอีกครั้งเพื่อยุติโทษประหารชีวิตของสหพันธรัฐ”, 13 กรกฎาคม 2566, pressley.house.gov/2023/07/13/pressley-durbin-reintroduce-bill-to-end-the-federal-death-penalty/; ศูนย์ข้อมูลโทษประหารชีวิต, “การออกกฎหมายปี 2566” (เข้าถึงเมื่อ 28 มีนาคม 2567), deathpenaltyinfo.org/stories/2023-legislation-activity

²⁰ Los Angeles Times, “แผนการของนิวซัมในการเปลี่ยนแปลงเรือนจำซานควนตินยังขาดรายละเอียดแต่กำลังเดินทางไป”, 27 กรกฎาคม 2566, latimes.com/california/story/2023-07-27/newsom-san-quentin-prison-transformation-norwegian-model-rehabilitation-california

²¹ 5Kalb, “บรรลุข้อตกลง: อนาคตของการผ่อนผันโทษประหารชีวิตถูกตัดสินด้วยการทำข้อตกลงร่วมกัน”, 3 ตุลาคม 2566, kalb.com/2023/10/03/agreement-reached-future-death-row-clemency-cases-decided-settlement/

²² สภานิติบัญญัติแห่งมอนแทนาที่ 68, ร่างกฎหมายวุฒิสภามายเลข 439, leg.mt.gov/bills/2023/SB0499/SB0439_1.pdf

²³ The Clinton Chronicle, “การฉีดยาเพื่อประหารชีวิตสำเร็จได้ด้วยกฎหมาย Shield Statute,” 19 กันยายน 2566, myclintonnews.com/stories/lethal-injections-accomplished-with-the-shield-statute,45011

²⁴ Idaho Capital Sun, “ผู้พิพากษาอนุญาตให้ระงับการประหารชีวิต เจอรัลด์ ปิซซุโต จูเนียร์ นักโทษประหารชายชาวโอตาโฮ”, 10 มีนาคม 2566, idahocapitalsun.com/2023/03/10/judge-grants-stay-of-execution-for-gerald-pizzuto-jr-idaho-man-on-death-row/

ลงนามในร่างกฎหมายที่จะอนุญาตให้ใช้โทษประหารชีวิตได้เมื่อมีคณะลูกขุนอย่างน้อย 8 คนเห็นชอบ ส่งผลให้รัฐฟลอริดาเป็นรัฐที่มีจำนวนลูกขุนขั้นต่ำในการใช้โทษประหารชีวิตที่ต่ำที่สุด²⁵

ในเดือนกรกฎาคม รัฐแอละแบมานำการประหารชีวิตด้วยการฉีดยากลับมาใช้อีกครั้ง หลังจากที่เคย โอวี ผู้ว่าการรัฐ ยกเลิกข้อตกลงชั่วคราวเพื่อพักใช้การประหารชีวิตระยะสั้นที่ทำไว้ในเดือนพฤศจิกายน 2565 เพื่อทบทวนขั้นตอนการฉีดยาเพื่อประหารชีวิตซึ่งล้มเหลวถึง 2 ครั้ง²⁶ ต่อมาผู้ว่าการรัฐได้กำหนดการประหารชีวิตโดยใช้ก๊าซไนโตรเจนทำให้ขาดอากาศหายใจเป็นครั้งแรกไว้ในเดือนมกราคม 2567²⁷

ในปี 2566 มีข้อมูลการละเมิดกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในการประหารชีวิตหลายกรณี ซึ่งบ่อยครั้งยิ่งเลวร้ายมากขึ้นเนื่องจากข้อจำกัดของการพิจารณาดีที่จำกัดการรับหลักฐานใหม่ หนึ่งในนั้นเป็นชายคนหนึ่งถูกประหารชีวิตในรัฐมิสซูรีเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2566 แม้ว่าจะได้รับการวินิจฉัยว่ามีความพิการทางจิตอย่างรุนแรงมานานแล้วก็ตาม ศาลอนุญาตให้ดำเนินการประหารชีวิตดำเนินโดยไม่ต้องพิจารณาว่าเขาเข้าใจถึงเหตุผลในการลงโทษหรือไม่²⁸ รัฐฟลอริดาประหารชีวิตชายคนหนึ่งเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม หลังจากศาลยกเลิกการอุทธรณ์ใหม่ว่าการประหารชีวิตของเขาขัดต่อรัฐธรรมนูญตามความเห็นร่วมทางวิทยาศาสตร์ใหม่ว่าเป็นกลุ่มอาการการก่อกำเนิดจากมารดาที่ดื่มแอลกอฮอล์นั้นเทียบเท่ากับความสามารถทางสติปัญญา²⁹

ชาย 6 คนยังคงต้องเข้าสู่กระบวนการดำเนินคดีที่มีโทษประหารชีวิตภายใต้ระบบศาลทหารที่ไม่เป็นธรรม ที่ฐานทัพเรือของสหรัฐ ในอ่าวกวานตานาโม **คิวบา**

นอกเหนือจากสหรัฐ **กายอานา** และ **ตรินิแดดและโตเบโก** เป็น 2 ประเทศที่กำหนดโทษประหารชีวิตในปี 2566 (รวม 10 ครั้ง) ตรินิแดดและโตเบโกเป็นเพียงประเทศเดียวในภูมิภาคนี้ที่ยังกำหนดโทษประหารชีวิตสถานเดียวสำหรับความผิดฐานฆาตกรรม และมีนักโทษประหารชีวิตมากถึง 67 คน หรือกว่าครึ่งหนึ่ง (55%) ของนักโทษประหารชีวิตทั้งหมดในพื้นที่นอกสหรัฐ

9 ประเทศที่ยังคงใช้โทษประหารชีวิตสำหรับอาชญากรรมทั่วไป เช่น ฆาตกรรม ได้แก่ **แอนติกาและบาร์บูดา บาฮามาส เบลีซ คิวบา ตอมินีกา กัวเตมาลา จาเมกา เซนต์คิตส์และเนวิส และเซนต์ลูเชีย** ไม่มีนักโทษประหารเลย และไม่มีการตัดสินประหารชีวิตใหม่ **กรีเนดาและเซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์**

²⁵ CNN, “ดิซานติสลงนามในร่างกฎหมายยกเลิกการตัดสินเป็นเอกฉันท์ของคณะลูกขุนเพื่อใช้โทษประหารชีวิต”, 20 เมษายน 2566, <https://edition.cnn.com/2023/04/20/politics/death-penalty-ron-desantis-florida-park-land-shooting/index.html>; ศาลสูงสุดสหรัฐ, *Hurst v. Florida*, 136 S.Ct. 616 (2016)

²⁶ AL.com, “การประหารชีวิตกลับมาอีกครั้งในแอละแบมา หลังจากพักการใช้ชั่วคราว”, 24 กุมภาพันธ์ 2566, al.com/news/anniston-gadsden/2023/02/executions-back-on-in-alabama-after-brief-moratorium.html

²⁷ NPR, “แอละแบมากำหนดวันประหารชีวิตในเดือนมกราคมโดยใช้ก๊าซไนโตรเจน”, 9 พฤศจิกายน 2566, [npr.org/2023/11/09/1211717767/alabama-sets-january-execution-date-using-nitrogen-gas](https://www.npr.org/2023/11/09/1211717767/alabama-sets-january-execution-date-using-nitrogen-gas)

²⁸ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล *สหรัฐอเมริกาคือ: มิสซูรีประหารชีวิตชายที่มีความพิการทางจิต – ปฏิบัติการด่วน* (AMR 51/7083/2023), 3 สิงหาคม 2566, <https://www.amnesty.org/en/documents/amr51/7083/2023/en/>

²⁹ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล *สหรัฐ: ฟลอริดาประหารชีวิตครั้งที่ 6 ในปี 2566 – ปฏิบัติการด่วน* (AMR 51/7275/2023), 5 ตุลาคม 2566, <https://www.amnesty.org/en/documents/amr51/7275/2023/en/>

ยังคงมีนักโทษประหารอย่างเป็นทางการประเทศละหนึ่งคน แต่ไม่สามารถประหารชีวิตได้เนื่องจากมาตรฐานตุลาการที่ห้ามประหารชีวิตหลังจากกำหนดโทษไปแล้ว 5 ปี³⁰ ด้วยเหตุผลนี้ ศาลสูงแห่งตรินิแดดและโตเบโกมีคำสั่งปรับการลงโทษในคดีของชาย 8 คนที่เป็นนักโทษประหารมานานกว่า 5 ปี

³⁰ ตามมาตรฐานการวินิจฉัยของคณะกรรมการยุติธรรมของคณะองคมนตรีในคดี *Pratt and Morgan v. อัยการสูงสุดจาเมกา* (UKPC 37) (1993)

เอเชีย-แปซิฟิก

แนวโน้มระดับภูมิภาค

- จากหลักฐานที่มีอยู่ แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลเชื่อว่า**จีน**ยังคงประหารชีวิตและตัดสินประหารชีวิตหลายพันคน แม้ว่าตัวเลขที่ช่วยให้เข้าใจสถานการณ์ได้อย่างชัดเจนจะยังคงเป็นความลับของรัฐก็ตาม ในทำนองเดียวกัน ข้อมูลที่มีอยู่ชี้ไปที่การประหารชีวิตจำนวนมากใน**เกาหลีเหนือ**และ**เวียดนาม** ซึ่งการเก็บข้อมูลเป็นความลับทำให้ไม่สามารถระบุตัวเลขได้อย่างแม่นยำ
- ไม่มีการบันทึกข้อมูลการประหารชีวิตใน**ญี่ปุ่น**และ**เมียนมา** ซึ่งเป็นประเทศที่มีการประหารชีวิตในปี 2565 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดยังคงถูกลงโทษประหารชีวิตในหลายประเทศ
- มาเลเซีย**ยกเลิกโทษประหารชีวิตสถานเดียวสำหรับความผิดทั้งหมดและลดขอบเขตของการลงโทษนี้ **ปากีสถาน**ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และทางการ**ศรีลังกา**ยืนยันเจตนาที่จะไม่ดำเนินการประหารชีวิต

ประเทศ	การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	การตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	จำนวนผู้ที่ถูกตัดสินประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2566 จากข้อมูลที่มีอยู่
อัฟกานิสถาน	+	+	+
บังกลาเทศ	5	248+	2,400+
บรูไน ดารุสซาลาม	0	0	+
จีน	+	+	+
อินเดีย ³¹	0	120	561
อินโดนีเซีย	0	114+	700+
ญี่ปุ่น	0	1	115
ลาว	0	4+	+
มาเลเซีย	0	38+	1,275 ³²
มัลดีฟส์	0	1	21
เมียนมา	0	19+	100+
เกาหลีเหนือ	+	+	+

³¹ Project 39A, โทษประหารในอินเดีย: รายงานสถิติประจำปี 2565, มกราคม 2566, <https://www.project39a.com/annual-statistics-reports>. แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลรวบรวมรายงานที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินประหารชีวิตใหม่ 110 ครั้งที่เกิดขึ้นระหว่างปี 2566

³² คำตอบด้วยวาจาในรัฐสภา, ประชุมครั้งที่ 3, วาระที่ 2 ของรัฐสภาชุดที่ 15, 7 พฤศจิกายน 2566, กระฎุตามข้อ 11 ตัวเลขนี้รวมผู้ที่อุทธรณ์คดีตามกฎหมายจนสิ้นสุดแล้ว 906 คน ข้อมูลอย่างเป็นทางการที่นำเสนอต่อรัฐสภาในปี 2567 ระบุว่า ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2567 มีนักโทษประหาร 1,078 คน ซึ่งเป็นชาวต่างชาติ 437 คน จากจำนวนทั้งหมด มี 358 คน (33.2%) เป็นความผิดฐานฆาตกรรม; 705 คน (65.4%) เป็นความผิดฐานค้ายาเสพติด; 7 คน (0.6%) เป็นความผิดฐานทำสงครามกับผู้ปกครอง; 5 คนเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกับการลักพาตัว และ 3 คนเป็นความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืน รัฐสภามาเลเซีย, ประชุมครั้งแรก, วาระที่ 3 ของรัฐสภาชุดที่ 15, 26 กุมภาพันธ์ ถึง 27 มีนาคม 2567, กระฎุตามข้อ 557

ประเทศ	การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	การตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	จำนวนผู้ที่ถูกตัดสินประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2566 จากข้อมูลที่มีอยู่
ปากีสถาน	0	102+	3,900+ ³³
สิงคโปร์	5	6+	50+
เกาหลีใต้	0	1	62 ³⁴
ศรีลังกา	0	40+	1,000+
ไต้หวัน	0	3	45 ³⁵
ไทย	0	123 ³⁶	325
ตองกา	0	0	0
เวียดนาม	+	122+	1,200+

เอเชียแปซิฟิกยังคงเป็นภูมิภาคที่มีจำนวนการประหารชีวิตสูงที่สุดในโลก จากการติดตาม แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเชื่อว่าทางการจีนยังคงมีจำนวนการประหารชีวิตมากกว่ารัฐอื่น ๆ ในโลกรวมกัน โดยมีการตัดสินประหารชีวิตและประหารชีวิตหลายพันคนในระหว่างปี ตัวเลขเกี่ยวกับการใช้โทษประหารชีวิตในประเทศนี้ยังคงเป็นความลับทางราชการ แต่รายงานที่มีอยู่จำกัดชี้ว่ายังคงมีการใช้การลงโทษที่โหดร้ายนี้กับความผิดหลายประเภท รวมถึงความผิดที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ว่าเป็น “ความผิดอาญาร้ายแรง” ซึ่งจะต้องจำกัดการใช้โทษประหารชีวิตตามกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ

ประกาศของศาลประชาชนสูงสุดแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (SPC) ในเดือนธันวาคม 2566 ยืนยันว่าฐานข้อมูลออนไลน์ซึ่งสร้างขึ้นครั้งแรกในปี 2556 ไม่ได้เผยแพร่คำพิพากษาทั้งหมดอีกต่อไป: “ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2564 SPC ได้ปรับเปลี่ยนเว็บไซต์โดยปรับปรุงมาตรฐานการเปิดเผยคำตัดสินคดี ส่งผลให้จำนวนคำตัดสินที่อัปโหลดออนไลน์ลดลงเหลือ 5.11 ล้านในปีนี้ จาก 19.2 ล้านในปี 2563” แพลตฟอร์มใหม่ในการเข้าถึงคำตัดสินจะสามารถเข้าถึงได้เฉพาะเจ้าหน้าที่ศาลเท่านั้น โดยมีคลังข้อมูลคดี “ที่มีค่าอ้างอิง” เปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าถึงได้³⁷

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลประเมินว่าการเปิดเผยข้อมูลบางส่วนที่บันทึกได้ในระหว่างปีบนเว็บไซต์อย่างเป็นทางการและในสื่อของรัฐบ่งชี้ถึงความตั้งใจของทางการจีนที่จะใช้โทษประหารชีวิตเพื่อส่งสัญญาณว่าจะไม่ยอมให้มีอาชญากรรมหรือความเห็นต่าง

³³ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่ได้รับการตอบสนองจากทางการปากีสถานสำหรับคำร้องขอข้อมูล ดังนั้นตัวเลขนี้จึงเป็นการประมาณการจากข้อมูลที่มีอยู่ โครงการความยุติธรรม ปากีสถาน คำนวณเมื่อเดือนตุลาคม 2566 ว่ามีนักโทษประหาร 6,039 คน โครงการความยุติธรรม ปากีสถาน, “โทษประหารชีวิตในปากีสถาน: แผนผังข้อมูลโทษประหารชีวิต”, ตุลาคม 2566, https://jpp.org.pk/wp-content/uploads/2023/11/JPP_10_10_2023_Death-Penalty-in-Pakistan-Data-Mapping-Capital-Punishment.pdf

³⁴ รวมผู้ที่ศาลสูงสุดพิพากษายืนประหารชีวิต 59 คน

³⁵ รวมผู้ที่ศาลสูงสุดพิพากษายืนประหารชีวิต 37 คน

³⁶ รวมผู้ที่ศาลทหารกลางตัดสินประหารชีวิต 1 คน

³⁷ ศาลประชาชนสูงสุดแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (SPC), “SPC ยืนยันความมุ่งมั่นในการปรับปรุงความโปร่งใสของกระบวนการยุติธรรม”, *China Daily*, 28 ธันวาคม 2566, https://subsites.chinadaily.com.cn/supremepeople-scourt/2023-12/28/c_951574.htm

ตัวอย่างเช่น สื่อของรัฐในจีนได้มีการใส่ความเห็นในรายงานการตัดสินโทษประหารชีวิตและการประหารชีวิตหลายฉบับ เพื่อเตือนประชาชนว่าอาชญากรรมบางประเภทจะถูกลงโทษอย่างรุนแรง ตัวอย่างเช่น เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม Xinhua ซึ่งเป็นสำนักข่าวของรัฐได้รายงานคำพูดของเจ้าหน้าที่ SPC ว่า “การประหารชีวิตสะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของศาลประชาชนในการลงโทษอาชญากรรมที่เลวร้ายและเปิดทางเพศต่อเด็กอย่างเด็ดขาดตามกฎหมาย นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นเครื่องเตือนใจสำหรับเด็กให้พัฒนาความตระหนักรู้ในการปกป้องตนเอง และสำหรับผู้ปกครองโรงเรียน และสังคมให้ปรับปรุงเรื่องเพศศึกษาสำหรับเด็กและการควบคุมดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อปกป้องเด็กจากอาชญากรรมออนไลน์”³⁸ ในขณะที่การประหารชีวิตในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งละเมิดกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศยังคงเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ SPC ยืนยันในงานแถลงข่าวเนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดโลกซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสหประชาชาติในวันที่ 26 มิถุนายน ว่าได้มีการประหารชีวิตในคดี “ตัวอย่าง” บางส่วนเพื่อแสดงให้เห็นถึงจุดยืนที่มั่นคงของศาลประชาชนในการลงโทษอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างรุนแรงตามกฎหมาย”³⁹

การตัดสินประหารชีวิตโดยมีโอกาสลดโทษหลังจากผ่านไป 2 ปี ซึ่งใช้กับคดีตัดสินบนที่ได้รับความสนใจ บางครั้งเกี่ยวข้องกับอดีตเจ้าหน้าที่รัฐ ได้รับการนำเสนออย่างกว้างขวางในระหว่างปีทางการดูเหมือนจะแสดงให้เห็นผ่านการกระทำเหล่านี้ว่าผู้ที่ “ใช้อำนาจโดยมิชอบ” ในการปฏิบัติหน้าที่และก่อให้เกิด “ความสูญเสียอย่างมากต่อทรัพย์สินสาธารณะและผลประโยชน์ของรัฐและประชาชน” ได้ถูกลงโทษอย่างรุนแรงแล้ว⁴⁰

การเก็บข้อมูลเป็นความลับในอีกสองประเทศยังเป็นอุปสรรคต่อการประเมินแนวโน้มในภูมิภาคของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลอย่างมีนัยสำคัญ องค์การเชื่อว่าเจ้าหน้าที่ของ**สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี (เกาหลีเหนือ)** ยังคงใช้โทษประหารชีวิตอย่างกว้างขวาง รวมถึงเป็นการส่งข้อความเพื่อป้องปรามผู้เห็นต่าง อย่างไรก็ตาม การขาดความโปร่งใสและสื่อที่เป็นอิสระ รวมถึงการจำกัดการเข้าประเทศ ทำให้แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถตรวจสอบรายงานและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้โทษประหารชีวิตได้อีกครั้ง สื่อต่างชาติได้รายงานการประหารชีวิตที่เกิดขึ้น รวมถึงการกระทำที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ว่าเป็น “ความผิดอาญาร้ายแรง” ซึ่งต้องจำกัดการใช้โทษประหารชีวิตตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือที่ไม่ถือเป็นความผิดทางอาญาตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ⁴¹ ในเดือนมกราคม 2566 ได้มีการประกาศใช้กฎหมายใหม่เพื่อลงโทษ

³⁸ Xinhua, “ชาย 3 คนที่มีความผิดฐานข่มขืนผู้เยาว์ถูกประหารชีวิตในจีน”, 23 พฤษภาคม 2566, english.news.cn/20230523/c4991d34c3f749ce88ac564526d56098/c.html

³⁹ China Court Network, “ศาลประชาชนสูงสุดจัดงานแถลงผลงานต่อต้านยาเสพติดของศาลประชาชนในปี 2566”, 26 มิถุนายน 2566, chinacourt.org/article/detail/2023/06/id/7367307.shtml

⁴⁰ ตัวอย่างเช่น ข่าวของ Xinhua, “อดีตเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการธนาคารถูกตัดสินประหารชีวิตโดยได้รับการลดหย่อนโทษ”, 29 ธันวาคม 2023, english.news.cn/20231229/d93ef89e983b4d23a13e60f02749e3d3/c.html

⁴¹ Radio Free Asia, “ประหารชีวิตต่อหน้าสาธารณะฐานฆ่าผู้หญิงขณะพยายามขโมยตัว”, 23 ธันวาคม 2023, rfa.org/english/news/korea/public-execution-12222023162046.html

ซึ่งรวมถึงโทษประหารชีวิตสำหรับผู้ที่ไม่ได้ใช้ภาษาเกาหลีเพียงอย่างเดียว โดยไม่ให้มีอิทธิพลจากต่างชาติ⁴²

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเชื่อว่ายังคงมีการตัดสินประหารชีวิตและการประหารชีวิตในระดับคงที่ รวมถึงหลังจากพิจารณาคดีแบบรวบรัด

ตัวเลขการใช้โทษประหารชีวิตยังคงเป็นความลับทางราชการใน**เวียดนาม** ข้อมูลที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลมีอยู่อย่างจำกัดเกี่ยวกับการตัดสินประหารชีวิตและการยังคงยืนคำพิพากษาตัดสินประหารชีวิต หรือการเปิดเผยโดยสมาชิกในครอบครัวและทนายความเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแสดงภาพของประเทศที่การประหารชีวิตยังคงเกิดขึ้นในระดับที่คงที่ โดยเกือบทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ และไม่มีการตรวจสอบโดยประชาชน ผลกระทบของการเก็บข้อมูลเป็นความลับที่มีต่อครอบครัวของนักโทษประหารถูกเปิดเผยเมื่อเล วัน แหม่ง ถูกประหารชีวิตเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2566 หลังจากที่เขาถูกตัดสินว่ามีความผิด ให้ประหารชีวิตในกระบวนการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมในการพิจารณาคดีครั้งที่ 3 ในปี 2551⁴³ ครอบครัวของเขาได้รับจดหมายจากทางการก่อนหน้านั้นเพียงไม่กี่วัน โดยแจ้งให้ทราบว่าการประหารชีวิตของเล วัน แหม่ง ได้รับการยืนยันแล้ว และขอให้ครอบครัวมาพบในวันที่ 23 กันยายนเพื่อรับร่างของเขา อย่างไรก็ตาม จดหมายดังกล่าวไม่ได้ระบุวันที่ประหารชีวิต และไม่มีการระบุถึงการเตรียมการเข้าเยี่ยมครั้งสุดท้ายของครอบครัว เรื่องที่โหดร้ายคือเมื่อสมาชิกในครอบครัวมาที่ศาลเพื่อเข้าพบเมื่อวันที่ 23 กันยายน จึงได้รับแจ้งว่าเล วัน แหม่งถูกประหารชีวิตไปแล้วเมื่อวันก่อน⁴⁴

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการประหารชีวิตในอีก 3 ประเทศในภูมิภาคนี้ กลุ่มตาลีบันที่มีอำนาจโดยพฤตินัยยังคงมีการประหารชีวิตตามคำสั่งศาล รวมถึงการประหารชีวิตต่อหน้าสาธารณะใน**อัฟกานิสถาน**⁴⁵ ใน**บังกลาเทศ** มีการประหารชีวิต 5 คนในข้อหาฆาตกรรม ซึ่งมากกว่าที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกได้ในปี 2565 เป็นจำนวน 1 คน การประหารชีวิตใน**สิงคโปร์** ลดลงจาก 11 ครั้งในปี 2565 เหลือ 5 ครั้งในปี 2566 ทั้งหมดเป็นความผิดฐานค้ายาเสพติด รวมทั้งการประหารชีวิตผู้หญิงเป็นครั้งแรกในรอบ 20 ปี⁴⁶ ทั้ง 5 คนถูกตัดสินโทษประหารชีวิตสถานเดียว โดย

⁴² Daily NK, *กฎหมายคุ้มครองภาษาวัฒนธรรมเปียงยาง*, มกราคม 2566, dailynk.com/english/wp-content/uploads/sites/2/2023/03/Pyongyang-Cultural-Language-Protection-Act_English-and-Korean-Versions_Daily-NK.pdf

⁴³ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, *เวียดนาม: ยุติการประหารชีวิตเล วัน แหม่ง และสั่งสอบสวนข้อกล่าวหาเรื่องการทรมาน (แถลงการณ์, ASA 41/2737/2015)*, 25 ตุลาคม 2558, amnesty.org/en/documents/asa41/2737/2015/en/

⁴⁴ Radio Free Asia, “เวียดนามประหารนักโทษประหารเล วัน แหม่ง”, 23 กันยายน 2566, rfa.org/english/news/vietnam/manh-executed-09232023053849.html

⁴⁵ โดยการยิงเป้า ในเดือนพฤษภาคม 2566 กลุ่มตาลีบันได้ประกาศเพิ่มเติมว่าพวกเขาจะเริ่มประหารชีวิตผู้หญิงด้วยการขว้างก้อนหิน สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, “อัฟกานิสถาน: ผู้เชี่ยวชาญของสหประชาชาติตกตะลึงกับประกาศของตาลีบันเรื่องการลงโทษประหารชีวิต”, 11 พฤษภาคม 2566, ohchr.org/en/press-releases/2023/05/afghanistan-un-experts-appalled-taliban-announcement-capital-punishment

⁴⁶ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, “สิงคโปร์: การประหารชีวิตด้วยยาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและน่าละอายยังคงเกิดขึ้น รวมถึงการประหารผู้หญิงเป็นครั้งแรกในรอบ 20 ปี”, 28 กรกฎาคม 2566, amnesty.org/en/latest/news/2023/07/singapore-unlawful-and-shameful-drug-executions-continue-including-of-first-known-woman-in-20-years/

มี 2 คนที่ผู้พิพากษาพบว่าตรงตามข้อกำหนดของ “ผู้นำส่ง” ภายใต้กฎหมาย แต่ไม่มีสิทธิใช้ดุลยพินิจเพื่อกำหนดโทษเนื่องจากอัยการไม่ได้ออกหนังสือรับรองความร่วมมือในการขัดขวางกิจกรรมการค้ายาเสพติด⁴⁷ ไม่มีการบันทึกข้อมูลการประหารชีวิตในญี่ปุ่น ซึ่งมีการประหารชีวิตชาย 1 คนในปี 2565 หรือในเมียนมา ซึ่งกองทัพได้ประหารชีวิตชาย 4 คนในปี 2565

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการตัดสินประหารชีวิตใหม่ 948 ครั้งในภูมิภาคนี้จากข้อมูลที่มีอยู่ ซึ่งเพิ่มขึ้น 10% เมื่อเทียบกับปี 2565 ที่มีผู้ถูกตัดสินประหารชีวิตอย่างน้อย 861 คน ตัวเลขที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เชื่อมโยงกับจำนวนการตัดสินประหารชีวิตที่สูงขึ้นซึ่งแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกได้ใน**บังกลาเทศ** (อย่างน้อย 248 ครั้งในปี 2566 เทียบกับอย่างน้อย 169 ครั้งในปี 2565) **ศรีลังกา** (อย่างน้อย 40 ครั้งในปี 2566 เทียบกับอย่างน้อย 8 ครั้งในปี 2565) และ**ไทย** ซึ่งตัวเลขอย่างเป็นทางการที่องค์กรได้รับชี้ว่าเพิ่มขึ้น 18% จาก 104 ครั้งในปี 2565 เป็น 123 ครั้งในปี 2566⁴⁸

มีข้อมูลการตัดสินประหารชีวิตใหม่โดยศาลพิเศษที่ลดลงในอินเดีย ตัวเลขของ Project 39A ชี้ว่าศาลพิเศษได้ตัดสินประหารชีวิต 120 ครั้งในปี 2566 ลดลงจาก 165 ครั้งในปี 2565 (ลดลง 27%) ในจำนวนนี้ มากกว่าครึ่ง (64 ครั้ง) เกี่ยวข้องกับความผิดฐานฆาตกรรมที่เกี่ยวกับความผิดทางเพศ 42 ครั้งเกี่ยวข้องกับความผิดฐานฆาตกรรม และ 10 ครั้งเกี่ยวข้องกับความผิดฐานก่อการร้าย การตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566 ลดลงอย่างมีนัยสำคัญในเมียนมา (อย่างน้อย 19 ครั้ง เทียบกับอย่างน้อย 37 ครั้งในปีก่อนหน้า) โดย 14 ครั้งในจำนวนนี้ตัดสินโดยศาลที่ถูกกองทัพควบคุมในการพิจารณาคดีลับและไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง โดยไม่มีสิทธิอุทธรณ์ ภายหลังการประกาศใช้คำสั่งตามกฎอัยการศึกที่ 3/2564 กองทัพได้ถ่ายโอนอำนาจจากศาลพลเรือนมาให้ศาลทหารหรือศาลพิเศษเป็นผู้พิจารณาคดีพลเรือนในหลายเมือง

ใน**มาเลเซีย** มีข้อมูลการตัดสินประหารชีวิตใหม่อย่างน้อย 18 ครั้ง ก่อนที่การแก้ไขกฎหมายเพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิตสถานเดียวจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 4 กรกฎาคม และ 20 ครั้งจากนั้น เป็นที่น่าสังเกตว่ามีข้อมูลการตัดสินประหารชีวิตใหม่สำหรับความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 14 ครั้งในช่วงก่อนเดือนกรกฎาคม และอีก 6 ครั้งในช่วงที่เหลือของปี

มีการใช้โทษประหารชีวิตอย่างกว้างขวางในภูมิภาคนี้สำหรับความผิดที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ว่าเป็น “ความผิดอาญาร้ายแรง” ซึ่งต้องจำกัดการใช้โทษประหารชีวิตตามกฎหมายระหว่างประเทศ⁴⁹

มีรายงานการตัดสินประหารชีวิตใหม่ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดใน: **บังกลาเทศ** (1) **อินโดนีเซีย** (99 หรือ 86% ของการตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้) **ลาว** (4 หรือ 100%) **มาเลเซีย** (20 หรือ 53%)⁵⁰ **สิงคโปร์**

⁴⁷ สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อกำหนดที่จำเป็นเพื่อหลีกเลี่ยงโทษประหารชีวิตสถานเดียวในสิงคโปร์ โปรดดูที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, *สิงคโปร์: ร่วมมือหรือตาย: การปฏิรูปโทษประหารชีวิตสถานเดียวที่มีข้อบกพร่องของสิงคโปร์* (ACT 50/7158/2017), ตุลาคม 2560, [amnesty.org/en/documents/act50/7158/2017/en/](https://www.amnesty.org/en/documents/act50/7158/2017/en/)

⁴⁸ ตัวเลขนี้หมายถึงการตัดสินประหารชีวิตโดยศาลชั้นต้น ซึ่งรวมถึงการตัดสินประหารชีวิต 1 ครั้งโดยศาลทหาร

⁴⁹ ดูหน้า 13 ในภาพรวมระดับโลกสำหรับรายละเอียดเพิ่มเติม

⁵⁰ ที่สำคัญคือไม่มีข้อมูลการยืนยันโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยศาลสหพันธรัฐหลังจากเริ่มใช้ดุลยพินิจของศาลสำหรับความผิดฐานค้ายาเสพติด

(6 หรือ 100%)⁵¹ **ศรีลังกา** (6 หรือ 15%) และ**เวียดนาม** (100 หรือ 82%) แม้ว่าไม่มีการเผยแพร่ข้อมูล การตัดสินประหารชีวิตที่แยกย่อยตามความผิด แต่ข้อมูลอย่างเป็นทางการที่ได้รับเกี่ยวกับจำนวน ผู้ถูกตัดสินประหารชีวิตใน**ไทย**ชี้ว่าตัวเลขรวม (325) เพิ่มขึ้น 67% เมื่อเทียบกับปี 2565 (195) โดยการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญถึง 64% เชื่อมโยงกับนักโทษประหารที่มีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (199 คน โดยเป็นผู้หญิง 26 คน ในปี 2566 เทียบกับ 121 คน โดยเป็นผู้หญิง 14 คน ในปี 2565)

ศาลใน**จีน**ตัดสินประหารชีวิตอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เช่น การทุจริต ซึ่งไม่เข้าหลักเกณฑ์ว่าเป็น “ความผิดอาญาร้ายแรง” ตามกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล บันทึกรายชื่อ 5 คดีที่เกี่ยวข้องกับอดีตเจ้าหน้าที่ ซึ่งศาลตัดสินว่ามีความผิดฐานทุจริตในจีน และ ถูกตัดสินประหารชีวิตโดยรอลงอาญา ซึ่งอาจขอลดโทษได้หลังจาก 2 ปี สอดคล้องกับจำนวนที่ เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา

มีข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตกับความผิดทางเพศที่ไม่ถึงขั้นทำให้เหยื่อเสียชีวิต ซึ่งไม่เข้าหลักเกณฑ์ ว่าเป็น “ความผิดอาญาร้ายแรง” ในหลายประเทศ รวมทั้ง**บังกลาเทศและปากีสถาน**

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการตัดสินประหารชีวิตใหม่ 9 ครั้งใน**ปากีสถาน** ในคดี “ดูหมิ่นศาสนา” ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่ถือเป็นความผิดทางอาญาตามข้อกำหนดของกฎหมาย สิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

ยังมีผู้ที่กระทำความผิดขณะมีอายุต่ำกว่า 18 ปี และต่อมาถูกศาลตัดสินว่าผิดและลงโทษประหารชีวิต ใน**มัลดีฟส์**

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยังคงมีความกังวลเกี่ยวกับการพิจารณาคดีที่ไม่สอดคล้องมาตรฐาน ระหว่างประเทศสำหรับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมในหลายประเทศในภูมิภาค มีการตัดสินประหาร ชีวิตโดยศาลที่แต่งตั้งขึ้นโดยใช้อำนาจตามกฎหมายในสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือการใช้ศาลพิเศษ เพื่อพิจารณาคดีแทนที่จะใช้ศาลปกติ และการเร่งรัดพิจารณาคดีทั้งใน**บังกลาเทศและปากีสถาน**⁵²

ใน**บังกลาเทศ** มีการตัดสินประหารชีวิตผู้มีความผิด 21 คนโดยคณะอนุญาโตตุลาการคดีอาญา ระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นศาลที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสอบสวนการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างกว้างขวางที่เกิดขึ้น

⁵¹ ทั้ง 6 ครั้งเป็นโทษประหารชีวิตสถานเดียว ในคดีหนึ่ง ผู้พิพากษาพบว่าจำเลยตรงตามข้อกำหนดของ “ผู้นำส่ง” แต่ อัยการไม่ได้ออกหนังสือรับรองการให้ความช่วยเหลือที่สำคัญ

⁵² ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการสังหารนอกกระบวนการกฎหมาย การสังหารโดยรวบรัดหรือโดยพลการ ระบุว่า ศาลทหารและศาลพิเศษ “ไม่อาจประกันให้เกิดการปฏิบัติที่สอดคล้องอย่างเต็มที่กับมาตรฐานการพิจารณาคดี ที่เป็นธรรม ซึ่งเป็นข้อกำหนดสำหรับคดีที่มีโทษประหารชีวิต” และ “ไม่ควรมีอำนาจในการใช้โทษประหารชีวิต” รายงานของ ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการสังหารนอกกระบวนการกฎหมาย การสังหารโดยรวบรัดหรือโดยพลการ, UN Doc. A/67/275, 9 สิงหาคม 2555, ย่อหน้า 33

ในประเทศในระหว่างสงครามเพื่อเอกราชของบังกลาเทศในปี 2514⁵³ และอีก 30 คนโดยศาลพิเศษ เช่น ศาลป้องกันการกดขี่ผู้หญิงและเด็ก

ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสถานการณ์สิทธิมนุษยชนใน**อัฟกานิสถาน**กล่าวถึง ข้อกังวลร้ายแรง “เกี่ยวกับความเป็นธรรมของการพิจารณาคดีก่อนตัดสินประหารชีวิต ไม่มีข้อบ่งชี้ว่าบุคคลเหล่านี้สามารถเข้าถึงทนายในฐานะฝ่ายจำเลย และมีการคุ้มครองสิทธิในกระบวนการอันควร ตามกฎหมายของพวกเขาในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลหรือไม่” ในอัฟกานิสถาน⁵⁴

ใน**ญี่ปุ่น** ศาลสูงโตเกียวมีคำตัดสินเมื่อวันที่ 13 มีนาคมว่า ฮากามาตะ อิวาโอะ วัย 87 ปี ควรได้รับการพิจารณาคดีใหม่ 9 ปีหลังจากที่ศาลแขวงชิซุโอกะมีคำตัดสินเป็นครั้งแรก⁵⁵ ฮากามาตะ อิวาโอะ ถูกตัดสินความผิดการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมและถูกตัดสินประหารชีวิตในปี 2511 เขาใช้เวลา กว่า 45 ปีในสถานที่คุมขังนักโทษประหาร โดยส่วนใหญ่อยู่ในห้องขังเดี่ยว การพิจารณาคดีใหม่เริ่มขึ้น ในวันที่ 27 ตุลาคม 2566⁵⁶

ในหลายประเทศ มีการผ่านกฎหมายเพื่อขยายขอบเขตของโทษประหารชีวิตหรืออำนวยความสะดวกในการใช้:

- ใน**อินเดีย** เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม รัฐสภาได้รับรองประมวลกฎหมายอาญาฉบับใหม่ โดยขยาย จำนวนความผิดที่มีโทษประหารชีวิตจาก 12 เป็น 18 ความผิด⁵⁷
- เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม สภบริหารแห่งรัฐ**เมียนมา**ได้รับรองกฎหมายอาวุธ ซึ่งกำหนดให้ การครอบครองอาวุธของรัฐโดยมิชอบด้วยกฎหมายมีโทษประหารชีวิต⁵⁸

⁵³ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่ได้ติดตามการพิจารณาคดีเหล่านี้เป็นพิเศษ แต่มีข้อกังวลที่เกิดขึ้นมานานแล้วเกี่ยวกับการแต่งตั้งศาลและความเป็นธรรมในการพิจารณาคดี โปรดดูตัวอย่างเช่น แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, “บังกลาเทศ: ผู้นำฝ่ายค้าน 2 คนเผชิญกับการประหารชีวิตที่กำลังจะเกิดขึ้นหลังจากมีข้อบกพร่องร้ายแรงในการพิจารณาคดีและการอุทธรณ์”, 27 ตุลาคม 2558, ที่ [amnesty.org/en/latest/news/2015/10/bangladesh-imminent-executions/](https://www.amnesty.org/en/latest/news/2015/10/bangladesh-imminent-executions/); “บังกลาเทศ: การประหารชีวิตเนซอมิจจะไม่ทำให้เกิดความยุติธรรม”, 10 พฤษภาคม 2559, [amnesty.org/en/latest/press-release/2016/05/bangladesh-nizami-execution-will-not-deliver-justice/](https://www.amnesty.org/en/latest/press-release/2016/05/bangladesh-nizami-execution-will-not-deliver-justice/)

⁵⁴ สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ, สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในอัฟกานิสถาน – ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในอัฟกานิสถาน, ริชาร์ด เบนเนตต์, UN Doc.A/78/338, 1 กันยายน 2566, ย่อหน้า 33

⁵⁵ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, “ญี่ปุ่น: คำตัดสินให้พิจารณาคดีใหม่เป็นการก้าวไปสู่ความยุติธรรมสำหรับนักโทษประหารที่ ‘รับโทษนานที่สุด’ ในโลก”, 13 มีนาคม 2566, [amnesty.org/en/latest/news/2023/03/japan-retrial-ruling-is-step-towards-justice-for-worlds-longest-serving-death-row-prisoner/](https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/03/japan-retrial-ruling-is-step-towards-justice-for-worlds-longest-serving-death-row-prisoner/)

⁵⁶ Asahi Shimbun, “การพิจารณาคดีใหม่สำหรับอดีตนักโทษประหารฮากามาตะเริ่มขึ้นแล้ว”, 27 ตุลาคม 2566, [asahi.com/ajw/articles/15040093](https://www.asahi.com/ajw/articles/15040093)

⁵⁷ Project 39A, ร่างกฎหมาย Bharatiya Nyaya Sanhita - การวิเคราะห์เนื้อหา, 2566, หน้า 18, <https://p39ablog.com/2023/08/bharatiya-nyaya-sanhita-bill-2023-a-substantive-analysis/>

⁵⁸ Burma News International, สภทหารรับรองกฎหมายอาวุธที่มีโทษประหารชีวิต, 15 พฤษภาคม 2566, bionline.net/en/news/military-council-adopts-arms-act-carries-death-penalty

- เมื่อวันที่ 25 กันยายน รัฐสภาของ**สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้)** ได้รับรองการแก้ไขกฎหมายอาญาเพื่อเพิ่มโทษสำหรับการฆาตกรรมหรือการทอင့်การกโดยมีโทษประหารชีวิตเป็นโทษสูงสุด⁵⁹

การแก้ไขกฎหมายในเกาหลีใต้เกิดขึ้นหลังจากฮาน ดง-ฮุน รัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมประกาศเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม ว่าเขาได้สั่งให้หน่วยงานราชทัณฑ์ทั่วประเทศดำเนินการตรวจสอบห้องประหารชีวิตเพื่อให้มีการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม⁶⁰ และการอนุมัติร่างกฎหมายโดยคณะรัฐมนตรีให้ยกเลิกข้อกำหนดในกฎหมายอาญาที่กำหนดว่าห้ามประหารชีวิตหลังจากกำหนดโทษไปแล้ว 30 ปี⁶¹

นอกจากนี้ยังมีการบันทึกข้อมูลพัฒนาการที่สำคัญในการยกเลิกโทษประหารชีวิตในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกในระหว่างปีอีกด้วย การยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเริ่มมีผลบังคับใช้ใน**ปากีสถาน**ในเดือนกรกฎาคม⁶²

เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2566 กฎหมายยกเลิกโทษประหารชีวิตสถานเดียว 2566 (Act 846) เริ่มมีผลบังคับใช้ใน**มาเลเซีย** โดยยกเลิกโทษประหารชีวิตสถานเดียว และใช้ดุลยพินิจเพื่อกำหนดโทษสำหรับความผิดทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จำเลยที่ถูกศาลสูงตัดสินว่ามีความผิดที่มีโทษประหารชีวิตจะมีโอกาสถูกตัดสินประหารชีวิตหรือได้รับโทษจำคุกระหว่าง 30 ถึง 40 ปีและการเขียนตี⁶³ หรือการไต่ลดโทษประหารชีวิตที่มีอยู่ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการอุทธรณ์ตามปกติในศาลอุทธรณ์หรือศาลสหพันธรัฐ กฎหมายที่มีผลบังคับใช้ในวันที่ 12 กันยายน 2566 ยังให้เขตอำนาจพิเศษแก่ศาลสหพันธรัฐในการพิจารณาคดีใหม่สำหรับนักโทษประหารหรือจำคุกตลอดชีวิตซึ่งกระบวนการพิจารณาคดีสิ้นสุดแล้ว 1,020 คน⁶⁴ การประเมินเบื้องต้นโดยแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลในช่วง 6 เดือนแรกนับตั้งแต่ศาลมาเลเซียได้รับอนุญาตให้ใช้ดุลยพินิจเพื่อกำหนดโทษ

⁵⁹ รัฐสภาของสาธารณรัฐเกาหลี, “ผลการประชุมเต็มคณะ – การประชุมเต็มคณะผ่านร่างกฎหมาย 51 ฉบับ รวมถึงการแก้ไขกฎหมายอาญา”, 25 กันยายน 2566, korea.assembly.go.kr:447/portalEn/bbs/B0000170/view.do?nttlId=2583361&menuNo=1500099&sdate=&edate=&searchDtGbn=c0&pageUnit=10&pdCndCd=A&pageIndex=1

⁶⁰ Yonhap News, “รัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมสั่งการให้ดูแลรักษาสถานที่ประหารชีวิต”, 30 สิงหาคม 2566, <https://en.yna.co.kr/view/AEN20230830007200315>

⁶¹ Korea Herald, “คณะรัฐมนตรีอนุมัติร่างกฎหมายเพื่อลบข้อกำหนดการสิ้นสุดการใช้สำหรับโทษประหารชีวิต”, 5 มิถุนายน 2566, <https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20230605000586>

⁶² Pakistan Today, “ปากีสถานยุติการลงโทษประหารชีวิตสำหรับนักโทษค้ายาเสพติด”, 26 กรกฎาคม 2566, pakistan.today.com.pk/2023/07/26/pakistan-ends-capital-punishment-for-drug-trafficking-convicts/

⁶³ ภายใต้มาตรา 289 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ผู้ชายที่อายุเกิน 50 ปีและผู้หญิงได้รับการยกเว้นจากการเขียนตี

⁶⁴ ตามตัวเลขที่เผยแพร่โดยดาโต๊ะ เสรี อาซาลีน ออมาน ซาอี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (การปฏิรูปกฎหมายและองค์กร) ระบุว่าผู้สมัครทั้งหมด 1,020 คนได้ยื่นคำขอพิจารณาคดีใหม่ภายในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2566 The Star, “นักโทษ 1,020 คนยื่นคำขอพิจารณาคดีโทษประหารชีวิตและจำคุกตลอดชีวิตใหม่”, 17 พฤศจิกายน 2566, [thestar.com.my/news/nation/2023/11/17/1020-applications-to-review-death-penalty-and-life-imprisonment-cases-filed-says-ramkarpal](https://www.thestar.com.my/news/nation/2023/11/17/1020-applications-to-review-death-penalty-and-life-imprisonment-cases-filed-says-ramkarpal)

ได้แสดงให้เห็นว่าจำนวนการตัดสินประหารชีวิตหรือการพิพากษายืนประหารชีวิตลดลงอย่างมีนัยสำคัญ⁶⁵

ในเดือนกุมภาพันธ์ อัยการสูงสุด**ศรีลังกา**แจ้งต่อศาลสูงสุดว่ารานิล วิกรามาสิงหะ ประธานาธิบดีได้ตัดสินใจว่าจะไม่อนุญาตให้มีการประหารชีวิต⁶⁶

⁶⁵ แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล, “มาเลเซีย: 6 เดือนแรกของการใช้ดุลยพินิจเพื่อกำหนดโทษเน้นย้ำถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการขยายเวลาพักใช้การประหารชีวิตโดยไม่มีกำหนด” (ACT 50/7750/2024), 26 กุมภาพันธ์ 2567, [amnesty.org/en/documents/act50/7750/2024/en/](https://www.amnesty.org/en/documents/act50/7750/2024/en/)

⁶⁶ Adaderana.lk, “ศาลสูงสุดแจ้งการตัดสินใจของประธานาธิบดีเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต”, 23 กุมภาพันธ์ 2566, adaderana.lk/news.php?nid=88603

ยุโรปและเอเชียกลาง

แนวโน้มของภูมิภาค

- **เบลารุส** ยังคงเป็นประเทศเดียวในยุโรปที่ใช้โทษประหารชีวิต
- **รัสเซีย** และ **ทาจิกิสถาน** ยังคงปฏิบัติตามข้อตกลงชั่วคราวเพื่อพักใช้การประหารชีวิต
- **อาร์เมเนีย** ได้ให้สัตยาบันและ **อาเซอร์ไบจาน** ได้ลงนามในพิธีสารฉบับที่ 13 ของอนุสัญญายุโรปว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เกี่ยวกับการยกเลิกโทษประหารชีวิตในทุกสถานการณ์

ประเทศ ⁶⁷	การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	การตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	จำนวนผู้ที่ถูกตัดสินประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2566 จากข้อมูลที่มีอยู่
เบลารุส	0	1	1+
รัสเซีย	0	0	0
ทาจิกิสถาน	0	0	0

ใน **เบลารุส** ชายหนึ่งคนถูกตัดสินว่ามีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นและถูกตัดสินประหารชีวิต⁶⁸ จนถึงสิ้นปี 2566 มีนักโทษประหารอย่างน้อยหนึ่งคน⁶⁹ ในวันที่ 9 มีนาคม ประธานาธิบดีอเล็กซานเดอร์ ลูคาเชนโก ได้ลงนามในร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและเจ้าหน้าที่ทหารที่กระทำความผิดฐานกบฏมีความผิดโทษประหารชีวิต⁷⁰ ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้จะเปิดข้อจำกัดของกฎหมายระหว่างประเทศในการใช้โทษประหารชีวิตเฉพาะกับ “ความผิดอาญาร้ายแรง”⁷¹ และข้อกำหนดที่จะ

⁶⁷ แม้ว่ากฎหมายที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตในคาซัคสถานจะมีผลบังคับใช้ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2565, แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลระบุไว้ในรายงาน “สถานการณ์โทษประหารชีวิตและการประหารชีวิตในปี 2565” (ACT 50/6548/2023) ว่าไม่สามารถยืนยันสถานะของโทษประหารชีวิตที่ได้บังคับใช้โทษประหารชีวิตแก่ผู้ต้องหาคดีสุดท้ายที่เหลืออยู่ในประเทศ อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ของคาซัคสถานยืนยันกับแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2567 ว่าโทษประหารชีวิตครั้งสุดท้ายได้รับการลดโทษเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต โดยศาลเมืองอาร์คาสิก แคว้นโฆสตานียเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2565. ดังนั้น คาซัคสถานจึงถูกถอดออกจากรายชื่อประเทศที่ถูกติดตามในรายงานปี 2566 นี้.

⁶⁸ ศูนย์สิทธิมนุษยชนเวียสนา, “อนุวัติการใช้โทษประหารชีวิตในเมืองสลุตสค์”, 19 ตุลาคม 2566, <https://dp.spring96.org/en/news/113117>

⁶⁹ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลขอยืนยันได้ว่ามีบุคคลหนึ่งคนถูกตัดสินประหารชีวิตในเบลารุสเมื่อสิ้นปี 2566 อย่างไรก็ตาม แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ไม่สามารถยืนยันสถานะของวิกตอร์ เซอร์ฮิล ผู้ซึ่งถูกตัดสินประหารชีวิตเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2562 ได้ หลังจากวิกตอร์ เซอร์ฮิล ได้ยื่นอุทธรณ์และถูกศาลฎีกาปฏิเสธไม่รับอุทธรณ์เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2563 สถานะของเขายังคงเป็นความลับ <https://spring96.org/en/news/110810>

⁷⁰ Global Voices, “วิธีลงโทษผู้ไม่เห็นด้วยในเบลารุสของลูคาเชนโก”, 2 พฤษภาคม 2566, <https://globalvoices.org/2023/05/02/ways-of-punishing-dissent-in-lukashenkas-belarus/>

⁷¹ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (HRC), ความเห็นทั่วไปที่ 36 ข้อที่ 6 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ว่าด้วยสิทธิที่จะมีชีวิตรอด, 3 กันยายน 2562, UN Doc. CCPR/C/GC/36, ย่อหน้า 35

ไม่นำโทษประหารชีวิตมาใช้สำหรับความผิดที่ไม่สามารถลงโทษประหารชีวิตได้เมื่อมีการให้สัตยาบันในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง⁷² ซึ่งเบลารุสเป็นรัฐภาคี⁷³

เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม **อาร์เมเนีย**เสร็จสิ้นกระบวนการให้สัตยาบันในพิธีสารฉบับที่ 13 ของอนุสัญญายุโรปว่าด้วยสิทธิมนุษยชน โดยการรับรองเอกสารของการให้สัตยาบันดังกล่าว⁷⁴

เมื่อวันที่ 8 มีนาคม **อาเซอร์ไบจาน**กลายเป็นสมาชิกคนสุดท้ายของสภายุโรปที่ได้ลงนามในพิธีสารฉบับที่ 13 ของอนุสัญญายุโรปว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เกี่ยวกับการยกเลิกโทษประหารชีวิตในทุกสถานการณ์ ซึ่งอาจเป็นการปูทางให้อาเซอร์ไบจานให้สัตยาบันในพิธีสารเพื่อให้มีผลผูกพันทางกฎหมายในประเทศ⁷⁵

⁷² คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (HRC), ความเห็นทั่วไปที่ 36 ข้อที่ 6 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ว่าด้วยสิทธิที่จะมีชีวิตรอด, 3 กันยายน 2562, UN Doc. CCPR/C/GC/36, ย่อหน้าที่ 35

⁷³ UN, “สถานะการให้สัตยาบันใน CCPR - กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง”, 16 ธันวาคม 2509, https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-4&chapter=4&clang=en

⁷⁴ สภายุโรป, “อาร์เมเนียกลายเป็นรัฐสมาชิกลำดับที่ 45 ที่จะยกเลิกโทษประหารชีวิตในทุกสถานการณ์”, 19 ตุลาคม 2566, <https://www.coe.int/en/web/portal/-/armenia-becomes-45th-member-state-to-abolish-the-death-penalty-in-all-circumstances>

⁷⁵ สภายุโรป, “อาเซอร์ไบจานได้ลงนามพิธีสารฉบับที่ 13 ของอนุสัญญาเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับการยกเลิกโทษประหารชีวิตในทุกสถานการณ์”, 8 มีนาคม 2566, <https://www.coe.int/en/web/abolition-death-penalty/-/azerbaijan-signed-protocol-no.-13-to-the-convention-for-the-protection-of-human-rights-and-fundamental-freedoms-concerning-the-abolition-of-the-death-penalty-in-all-circumstances>

ตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ

แนวโน้มของภูมิภาค

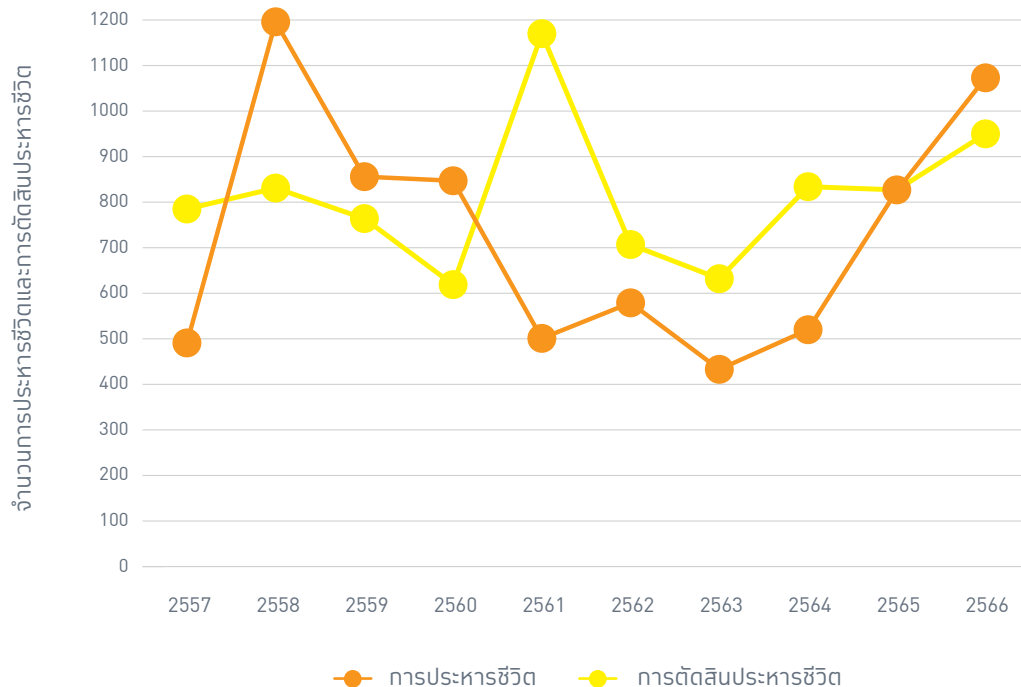
- มีการใช้โทษประหารชีวิตเพิ่มขึ้นในภูมิภาค
- การประหารชีวิตที่บันทึกได้เพิ่มขึ้น 30% และการตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้เพิ่มขึ้น 15%
- การประหารชีวิตที่ทราบเพิ่มขึ้นเกิน 1,000 ครั้ง ซึ่งถือเป็นครั้งที่สองในรอบทศวรรษ
- 80% ของการประหารชีวิตในภูมิภาคนี้เกิดขึ้นที่*อิหร่าน*

ประเทศ	การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	การตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	จำนวนผู้ที่ถูกตัดสินประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2566 จากข้อมูลที่มีอยู่
แอลจีเรีย	0	38	+
บาห์เรน	0	0	40+
อียิปต์	8	590	+
อิหร่าน	853+	+	+
อิรัก	16+	138+	8,421+
อิสราเอล ⁷⁶	0	0	0
จอร์แดน	0	3+	222+
คูเวต	5	9+	30+
เลบานอน	0	11+	+
ลิเบีย	0	29+	+
โมร็อกโก/ซาฮาราตะวันตก	0	2+	+
โอมาน	0	0	+
ปาเลสไตน์ (รัฐ)	+	27+	+
กาตาร์	0	8	+
ซาอุดีอาระเบีย	172	3+	31+
ซีเรีย	+	+	+
ตูนิเซีย	0	3+	+
สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	0	4+	20+
เยเมน	15+	81+	161+

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกการใช้โทษประหารชีวิตที่เพิ่มขึ้นในภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือในปี 2566 การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในภูมิภาคเพิ่มขึ้น 30% จาก 825 ครั้งในปี 2565 เป็น 1,073 ครั้งในปี 2566 การตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้ยังเพิ่มขึ้นจาก 827 ครั้งในปี 2565 เป็น 950 ครั้งในปี 2566

⁷⁶ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลจัดว่าอิสราเอลเป็นประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดอาญาทั่วไป เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้ใช้โทษประหารชีวิตสำหรับอาชญากรรมบางประเภทเท่านั้น เช่น อาชญากรรมภายใต้ธรรมนูญทหารหรืออาชญากรรมซึ่งเกิดขึ้นจากเงื่อนไขที่เป็นข้อยกเว้น การประหารชีวิตครั้งสุดท้ายเกิดขึ้นในปี 2505

ภาพที่ 4: การประหารชีวิตและการตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกข้อมูลได้
ในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ พ.ศ. 2557-2566

ในภูมิภาคนี้ มีแปดประเทศเช่นเดียวกับปีที่แล้วและเป็นที่รับรู้ว่าการประหารชีวิตในปี 2566 ได้แก่ **อิยิปต์ อิหร่าน อิรัก คูเวต ปาเลสไตน์ (รัฐ) ซาอุดีอาระเบีย ซีเรีย และเยเมน**

เมื่อเทียบกับปี 2565 การประหารชีวิตที่บันทึกได้ลดลงในประเทศต่อไปนี้: **อิยิปต์** (จาก 24 ครั้งเป็น 8 ครั้ง) **คูเวต** (จาก 7 ครั้งเป็น 5 ครั้ง) และ **ซาอุดีอาระเบีย** (จาก 196 ครั้งเป็น 172 ครั้ง) อย่างไรก็ตาม การประหารชีวิตที่บันทึกได้เพิ่มขึ้นในประเทศต่อไปนี้: **อิหร่าน** (จาก 576 ครั้งเป็น 853 ครั้ง) **อิรัก** (จาก 11 ครั้งเป็น 16 ครั้ง) และ **เยเมน** (จาก 4 ครั้งเป็น 15 ครั้ง) การประหารชีวิตจำนวน 1,073 ครั้ง ที่บันทึกได้ในภูมิภาคนี้ในปี 2566 นับเป็นครั้งแรกตั้งแต่ปี 2558 ที่การประหารชีวิตที่ทราบมีจำนวนเพิ่มขึ้นเกิน 1,000 ครั้ง ซึ่งถือเป็นครั้งที่สองในรอบทศวรรษ

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกการตัดสินประหารชีวิตของทุกประเทศในภูมิภาคนี้ ยกเว้น **บาห์เรน อิสราเอล และโอมาน** รวมทั้งหมด 17 ประเทศ (เพิ่มขึ้นจาก 16 ประเทศในปี 2565) การตัดสินประหารชีวิต 950 ครั้ง ที่บันทึกได้ในปี 2566 จำนวน 590 ครั้ง (62%) เกิดขึ้นใน **อิยิปต์**⁷⁷ ในการตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้ในอิยิปต์ เป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่น 577 ครั้ง เป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 6 ครั้ง เป็นความผิดคดีข่มขืน 4 ครั้ง และ 3 ครั้งสำหรับคดีที่ไม่ทราบความผิด มีการตัดสิน

⁷⁷ การตัดสินประหารชีวิตจำนวนมากเกิดขึ้นภายหลังการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง รวมทั้งโดยศาลฉุกเฉิน ทั้งยังมีรายงานที่น่าเชื่อถือถึงการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย

ประหารชีวิตผู้หญิงในอิรักอย่างน้อย 62 ครั้ง แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลสามารถยืนยันข้อมูลได้ว่าการตัดสินโทษประหารชีวิตใน**อิหร่าน** แต่ทางองค์กรไม่มีข้อมูลมากพอที่จะสามารถระบุตัวเลขขั้นต่ำที่น่าเชื่อถือได้ ในภูมิภาคนี้มีการลดโทษอย่างน้อย 22 ครั้งและการอภัยโทษอย่างน้อย 6 ครั้ง

ในปี 2566 **อิหร่าน ซาอุดีอาระเบีย** และ **อิรัก** เป็นสามประเทศที่มีการประหารชีวิตมากที่สุดในภูมิภาคนี้รวมเป็น 97% ของจำนวนการประหารชีวิตที่บันทึกได้ทั้งหมดในภูมิภาคนี้โดยแบ่งเป็นใน**อิหร่าน** (80%) **ซาอุดีอาระเบีย** (16%) และ**อิรัก** (1%)

ใน**อิรัก** ทางกรรมาธิการได้ดำเนินการประหารชีวิตบุคคล 13 รายในเรือนจำกลางนาซีริยาห์ (Nasiriyah Central Prison) โดยไม่มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าในเดือนธันวาคม⁷⁸ การดำเนินการเช่นนี้ของทางการถือเป็นการกลับมาเริ่มต้นการประหารชีวิตครั้งใหญ่ในประเทศอีกครั้ง⁷⁹ จากการประหารชีวิต 16 ครั้งที่บันทึกได้โดยแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ไม่มีการประหารชีวิตใดเกิดขึ้นในเขตเคอร์ดิสถานอิรัก

ใน**ซาอุดีอาระเบีย** มีผู้ถูกประหารชีวิตจำนวน 172 คน เป็นผู้หญิง 6 คนและผู้ชาย 166 คน⁸⁰ ผู้ถูกประหารชีวิตเป็นพลเมืองของประเทศต่อไปนี้: ซาอุดีอาระเบีย (134) บังกลาเทศ (8) เยเมน (8) อินเดีย (4) ปากีสถาน (4) บาห์เรน (2) อียิปต์ (2) ซูดาน (2) เอธิโอเปีย (1) กานา (1) จอร์แดน (1) ปาเลสไตน์ (รัฐ) (1) ฟิลิปปินส์ (1) เนปาล (1) ไม่ทราบสัญชาติ (1) และสหรัฐอเมริกา (1) ในจำนวนนี้เป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่น 105 ครั้ง เป็นความผิดฐานก่อการร้าย 25 ครั้ง เป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่นและความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 10 ครั้ง เป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่นและปล้นทรัพย์ 6 ครั้ง เป็นความผิดฐานลักพาตัว และข่มขืน 4 ครั้ง เป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่นและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย 3 ครั้ง เป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่น ปล้นทรัพย์และความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 3 ครั้ง เป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 2 ครั้ง เป็นความผิดฐานพยายามฆ่า ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และการขบถขณะเมาสุรา 2 ครั้ง เป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย และการข่มขืน 2 ครั้ง เป็นความผิดคดีข่มขืน 2 ครั้ง เป็นความผิดฐานปล้นอาวุธ ข่มขืนและพยายามฆ่า 1 ครั้ง เป็นความผิดฐานปล้นอาวุธยิงปืน และพยายามฆ่า 1 ครั้ง เป็นความผิดฐานลักพาตัวและฆ่าผู้อื่น 1 ครั้ง เป็นความผิดฐานทรยศชาติและการทหารระดับสูง 1 ครั้ง เป็นความผิดฐานทรยศทหาร 1 ครั้ง เป็นความผิดฐานพยายามฆ่า ปล้นทรัพย์ และความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 1 ครั้ง เป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่นและความสัมพันธ์ที่ผิดกฎหมายกับผู้เยาว์ 1 ครั้ง และเป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายและยาเสพติดอีก 1 ครั้ง จากการประหารชีวิตจำนวน 172 ครั้ง จำนวน 68 คนมีความผิดฐานก่ออาชญากรรม *กิศอส* (qisas

⁷⁸ “ชาย 13 คนถูกประหารชีวิตอย่างกะทันหันในอิรักในขณะที่ประเทศกลับมาดำเนินการประหารชีวิตครั้งใหญ่อีกครั้ง”, *Time*, 26 มกราคม 2567 <https://time.com/6589057/iraq-mass-executions-capital-punishment/>

⁷⁹ นี่เป็นการประหารชีวิตมวลชนครั้งแรกที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกได้ในอิรัก นับตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2563 โดยมีผู้ถูกประหารชีวิตทั้งสิ้น 21 คน

⁸⁰ จำนวนการประหารชีวิตในซาอุดีอาระเบียขึ้นอยู่กับประกาศอย่างเป็นทางการของกระทรวงมหาดไทยผ่านสำนักข่าวซาอุดีอาระเบีย (Saudi Press Agency) ซึ่งเป็นสำนักข่าวอย่างเป็นทางการของรัฐบาลซาอุดีอาระเบีย

crimes) จำนวน 52 คนมีความผิดฐานก่ออาชญากรรม *ตาซีร์* (ta'zir crimes) จำนวน 50 คน มีความผิดฐานก่ออาชญากรรม *ฮัด* (hadd crimes) และจำนวน 2 คนที่ไม่ทราบประเภทความผิด⁸¹

ในเดือนมีนาคม ทางการได้ประหารชีวิตอุสเซน อาโบ อัล-โคร์ ชายชาวจอร์แดน ซึ่งถูกตัดสินประหารชีวิตใน **ซาอุดีอาระเบีย** ตั้งแต่ปี 2558 หลังจากการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรม เขาถูกตัดสินว่ามีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด⁸² ในเดือนกรกฎาคม ศาลอาญาชำนาญพิเศษของซาอุดีอาระเบียพิพากษาประหารชีวิตโมฮัมหมัด อัล-ฆัมดี เพียงเพราะทวีตข้อความวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองของซาอุดีอาระเบีย⁸³

ใน **อิหร่าน**⁸⁴ ทางการได้บังคับใช้โทษประหารชีวิตอย่างเข้มข้นขึ้นเพื่อสร้างความหวาดกลัวให้กับประชาชน และใช้อำนาจอย่างเข้มงวดมากขึ้นเพื่อควบคุมสถานการณ์ภายหลังมีการลุกฮือของ “เสรีภาพในชีวิตของผู้หญิง” ในเดือนกันยายนถึงธันวาคม 2565 การประหารชีวิตที่บันทึกได้จำนวน 853 ครั้งเกิดขึ้นใน 30 จังหวัด จาก 31 จังหวัดของอิหร่าน: อลบลอร์ซ (177) ชีสถานและบาโลชีสถาน (67) เคอร์มาน (66) ฟาร์ส (57) อีสฟาฮาน (49) อาเซอร์ไบจานตะวันตก (46) โลเรสถาน (42) คอรอซานใต้ (42) ฮอร์มอซกัน (35) ราชาวีคอรอซาน (32) มาร์กาซี (28) ฮาเมดาน (25) อาเซอร์ไบจานตะวันออก (21) กิลาน (19) เคอร์ดิสถาน (18) เคอร์มันชาห์ (18) อาร์ดาบิล (17) คูเฮสถาน (16) กาชวัน (12) ชานจาน (12) โกลีสถาน (11) กอม (11) โคห์จิลูเยห์และโบเยอร์-อาหมัด (7) อีลาม (7) ยาซด์ (6) มาชานดาร์าน (5) เตหะราน (3) เซมันาน (2) คอรอซานเหนือ (1) และบูเชห์ (1)

⁸¹ ในซาอุดีอาระเบีย ภายใต้กฎหมายชารีอะห์ มีอาชญากรรมอยู่สองประเภท: อาชญากรรมที่มีการลงโทษตายตัว *ฮัด* และ *กิสศ* และอาชญากรรมที่ไม่มีการลงโทษตายตัว *ตาซีร์*. *ฮัด* (Hadd, พหุพจน์: hudud) ถือเป็นความผิดต่อพระเจ้าและพวกเขาได้บัญญัติและกำหนดโทษไว้แล้ว ตัวอย่างเช่น ภายใต้กฎหมายชารีอะห์ โทษประหารชีวิตถูกกำหนดให้เป็นการลงโทษสำหรับความผิดฐานก่ออาชญากรรม *ฮัดหลายประการ* เช่น การผิดประเวณี การทำกำไรหรือข้อได้เปรียบที่มากเกินไปจากการทำธุรกรรมทางธุรกิจ เมื่อการกระทำนั้นเป็นผลให้เกิดการสูญเสียชีวิตและการละทิ้งความเชื่อ. *กิสศ* เป็นอาชญากรรมต่อบุคคลหรือครอบครัว การลงโทษเทียบเท่ากับอาชญากรรมที่ได้ก่อไป (การลงโทษตามรูปแบบหรือลักษณะเดียวกัน) ในกรณีของการฆาตกรรม ญาติของเหยื่อสามารถตัดสินให้โทษประหารชีวิตหรือภัยโทษแก่ผู้กระทำความผิดได้ และรับค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินได้เรียกว่า “เงินป้อนเลือด” (ดียาห์: *diyyah*.) อาชญากรรมที่ไม่มีการลงโทษตามกฎหมายชารีอะห์จะเรียกว่า อาชญากรรม *ตาซีร์* การลงโทษจะถูกกำหนดโดยผู้พิพากษาที่ใช้ดุลยพินิจเพื่อดัดสันโทษผู้พิพากษาไม่ผูกพันตามแบบอย่างการพิจารณาคดี ตัวอย่างเช่น ผู้พิพากษาสามารถใช้ดุลยพินิจของตนในการลงโทษประหารชีวิตบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าผิดประเวณี แม้ว่าจะไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่เป็นหลักฐานในการจำแนกอาชญากรรมว่าเป็น *ฮัดก็ตาม*

⁸² แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, “ซาอุดีอาระเบีย: การประหารชีวิตชายชาวจอร์แดนเผยให้เห็น ‘การไม่คำนึงถึงชีวิตมนุษย์อย่างไร้เหตุผล’” (News story, 13 มีนาคม 2566), <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/03/saudi-arabia-execution-of-jordanian-man-reveals-callous-disregard-for-human-life/>

⁸³ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, “ซาอุดีอาระเบีย: ยกเลิกการพิพากษาโทษที่ ‘น่าหัวเราะ’ และโทษประหารชีวิตชายที่ถูกตัดสินว่ามีความผิดเนื่องจากการโพสต์บนโซเชียลมีเดีย” (News story, 31 สิงหาคม 2566), <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/08/saudi-arabia-drop-ludicrous-conviction-and-death-sentence-against-man-convicted-over-social-media-posts/>

⁸⁴ หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมและบทวิเคราะห์เกี่ยวกับการใช้โทษประหารชีวิตในอิหร่านในปี 2566 โปรดดู: แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล “อย่าปล่อยให้พวกเขาฆ่าเรา”: วิกฤตการประหารชีวิตอย่างไม่หยุดยั้งของอิหร่านนับตั้งแต่การลุกฮือในปี 2565 (Index: MDE 13/7869/2024), เมษายน 2567 <https://www.amnesty.org/en/documents/mde13/7869/2024/en/>

ในบรรดาผู้ถูกประหารชีวิต 853 คนในอิหร่าน ประกอบด้วยชาย 821 คน หญิง 24 คน และไม่ทราบเพศอีก 8 คนจากข้อมูลการประหารชีวิตที่บันทึกได้โดยแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล พบว่ามีการประหารชีวิตที่เป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 481 ครั้ง เป็นความฐานฆ่าผู้อื่น 292 ครั้ง⁸⁵ เป็นความผิดในข้อกล่าวหาที่กว้างเกินไปและคลุมเครือใน “การเป็นปรปักษ์ต่อพระเจ้า” (*moharebeh*) และ/หรือ “การทุจริตบนโลก” (*efsad-e fel-arz*) 38 ครั้ง เป็นความผิดในข้อหา “การก่อกบฏด้วยอาวุธต่อต้านรัฐ” (*baghi*) 1 ครั้ง ความผิดฐานข่มขืน 22 ครั้ง ความผิดฐาน “ดูหมิ่นศาสนา” และ “ดูหมิ่นท่านศาสดาแห่งศาสนาอิสลาม” 2 ครั้ง (*sabbo al-nabi*); ความผิดฐาน “การผิดประเวณี” 1 ครั้ง และความผิดที่องค์กรไม่ทราบ 16 ครั้ง

การประหารชีวิตส่งผลกระทบต่อชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์บาลูชี ของอิหร่านอย่างไม่ได้สัดส่วนที่เหมาะสมทางการได้ประหารชีวิตบุคคลคนอย่างน้อย 172 คน เป็นชาย 166 คน และหญิง 6 คน จากชนกลุ่มน้อยบาลูชี ซึ่งคิดเป็น 20% ของการประหารชีวิตทั้งหมด แม้ว่าทางการจะคิดเป็นประมาณ 5% ของประชากรอิหร่านก็ตาม ชาวบาลูชีถูกประหารชีวิตทั่วประเทศ: ในซิสตานและบาโลชีสถาน 59 คน ในเคอร์มาน 31 คน ในคอรอซานใต้ 24 คน ในราชวีกอโรซาน 16 คน ในฮอรัมอชกัน 15 คน ในอิสฟาฮาน 8 คน ในฟาร์ส 5 คน ในยาซด์ 3 คน ในอัลบอร์ซ 2 คน ในโกเลสถาน 2 คน ในฮามดาน 2 คน ในเซมานัน 2 คน ในอาร์ดาบิล 1 คน ในมาฆานดาราน 1 คน และในกอม 1 คน

จากการประหารชีวิตที่บันทึกได้ 853 ครั้ง อย่างน้อย 520 ครั้ง (61%) เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปฏิวัติ และอย่างน้อย 317 ครั้ง (37%) เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลอาญา ใน 16 คดีที่มีการพิพากษาดัดสินโทษประหารชีวิตนั้นไม่สามารถทราบเป็นการเฉพาะว่าเป็นการพิพากษาของศาลใดในเดือนพฤศจิกายน ทางกรการได้ประหารชีวิต บาเฮม อาเบซเตห์ และ อัยยิบ คาริมิ ชายสองคนจากชนกลุ่มน้อยชาวเคิร์ดซุนนีในอิหร่าน ในเรือนจำของเฮล เฮซอร์ เมืองคาราจ จังหวัดอัลบอร์ซ ศาลปฏิวัติแห่งเตหะรานสาขาที่ 15 ได้ตัดสินว่ามีความผิดและพิพากษาประหารชีวิตชายทั้งสองคนฐาน “การทุจริตบนโลก” (*efsad-e fel-arz*) และความผิดด้านความมั่นคงของชาติภายหลังการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมอย่างร้ายแรง⁸⁶

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกการประหารชีวิตของบุคคล 5 คนที่เป็นเด็กในขณะที่ยังไม่ถึงอายุ 18 ปี ได้แก่ อาเดล ตามานี อาลี นาจาฟี อับดุลชาห์มัด ซาฮูเซอี ฮามิดเตร์ซา อาซารี และมาห์มูด ริกี ฮามิดเตร์ซา อาซารียังเป็นเด็ก (อายุ 17 ปี) ในขณะที่ยังถูกประหารชีวิต

ทางการประหารชีวิตชาย 7 คนในที่สาธารณะ รวมถึงชาวอัฟกานิสถาน 2 คน ซึ่งถูกตัดสินประหารชีวิตด้วยข้อหา “เป็นปรปักษ์ต่อพระเจ้า” (*moharebeh*) และ “การทุจริตบนโลก” (*efsad-e fel-arz*)⁸⁷ ในการประหารชีวิตในที่สาธารณะครั้งหนึ่งที่เกิดขึ้นในเดือนพฤษภาคม 2566 ตามความผิด

⁸⁵ 1 ใน 292 คนที่ได้บันทึกว่าถูกประหารชีวิตในข้อหาฆ่าผู้อื่นก็ถูกตัดสินว่ามีความผิดในข้อหาข่มขืนเช่นกัน แต่เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการนับซ้ำ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลจึงรวมการประหารชีวิตนี้ภายใต้ประเภทของการฆาตกรรมไว้

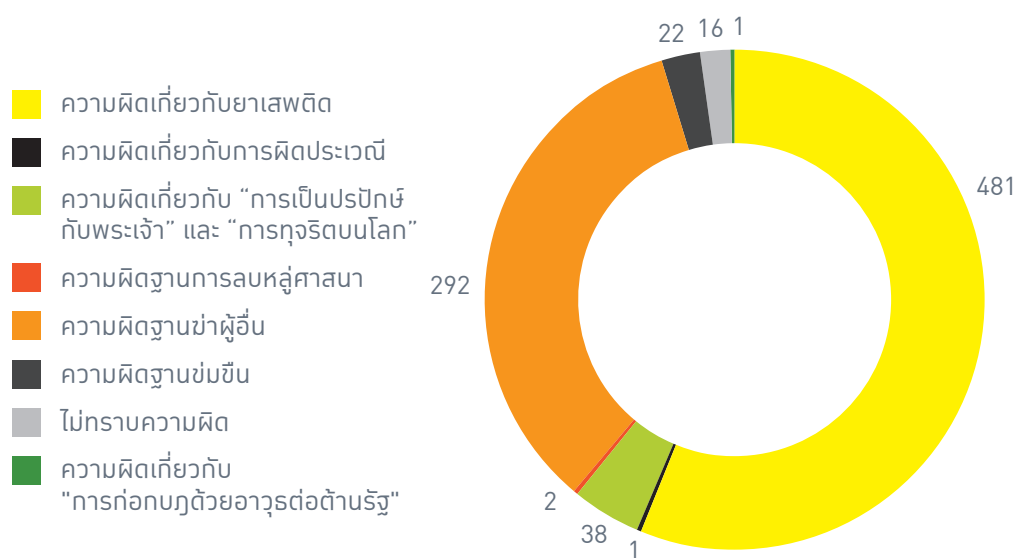
⁸⁶ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, “ชายชาวเคิร์ดสี่คนที่ตกอยู่ในความเสี่ยงร้ายแรง” (Index: MDE 13/7580/2024), 12 มกราคม 2567, <https://www.amnesty.org/en/documents/mde13/7580/2024/en/>

⁸⁷ สำนักข่าวออนไลน์มิซัน (Mizan Online News Agency), ۲ مرداد ماه ۱۳۹۵, “دشمن متخشیو آزاراجم راد مباح الم رد (ع) غارچ و اش” [“ผู้ก่อการร้ายสองคนที่ก่อเหตุโจมตีวิหารศักดิ์สิทธิ์ของอัยฮ์รอซถูกประหารชีวิตในที่สาธารณะ”], 8 กรกฎาคม 2566, <https://www.mizanonline.ir/fa/news/4722173> (ในภาษาเปอร์เซีย)

ฐานข่มขืน มีการเผยแพร่วิดีโอถ่ายทอดการประหารชีวิตดังกล่าวผ่านสื่อของรัฐซึ่งเผยให้เห็นว่ามีเด็ก ๆ อยู่ท่ามกลางสาธารณชนที่กำลังรับชมอยู่⁸⁸

ในเดือนธันวาคม ทางกรใต้ประหารชีวิตหญิงสาวคนหนึ่งชื่อ ซามิรา ซับเซียน ฟาร์ด ซึ่งถูกศาลในกรุงเตหะราน ตัดสินประหารชีวิตภายใต้หลัก *กาศอส* (“การลงโทษตามรูปแบบหรือลักษณะเดียวกัน”) ที่เกี่ยวข้องกับการฆาตกรรมชายที่เธอถูกบังคับให้แต่งงานด้วยขณะที่เธอเป็นเด็กอายุ 15 ปี⁸⁹

ภาพที่ 5: รายละเอียดการประหารชีวิตตามความผิดในอิหร่าน

การประหารชีวิตที่บันทึกได้จำนวน 853 ครั้งในอิหร่าน มีอย่างน้อย 545 ครั้งเป็นการดำเนินการที่ผิดกฎหมายซึ่งความผิดดังกล่าวไม่ควรส่งผลให้ถูกตัดสินประหารชีวิตตามกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งห้ามการใช้โทษประหารชีวิตสำหรับความผิดที่ไม่เข้าข่าย “ความผิดอาญาร้ายแรง” ที่เกี่ยวข้องกับการฆ่าโดยเจตนา⁹⁰ ซึ่งรวมถึงการประหารชีวิตในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 481 ครั้ง คิดเป็น

⁸⁸ Voice of America, «دوب زواجتم و تفص ناطقش: نانتسداد؛ انكدوك مش چ لباقم ۵ غارم رد درم کی مداد» [“การประหารชีวิตชายคนหนึ่งในเมืองมาราเกห์ต่อหน้าเด็ก ๆ; อัยการ: เขาเป็นคนชั่วร้ายและข่มขืนผู้คน”], 25 พฤษภาคม 2566, <https://ir.voanews.com/a/maraghe-execution-iran-rape/7108897.html> (ในภาษาเปอร์เซีย)

⁸⁹ Iran Human Rights, “ซามิรา ซับเซียน ถูกประหารชีวิตในเรือนจำอาซเซเฮล เซฮอร์”, 20 ธันวาคม 2566, <https://iranhr.net/en/articles/6415/>

⁹⁰ “ความผิดอาญาร้ายแรง” เป็นอาชญากรรมประเภทเดียวกับที่กฎหมายระหว่างประเทศอนุญาตให้มีการใช้โทษประหารชีวิตได้ หน่วยงานระหว่างประเทศตีความเรื่องนี้ว่าจำกัดเฉพาะ อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการ ฆ่าโดยเจตนา

56% ของการประหารชีวิตทั้งหมดในปี 2566 ซึ่งเพิ่มขึ้น 89% จากการประหารชีวิต 255 ครั้งในปี 2565 และมากกว่าสามเท่าจาก 132 ครั้งในปี 2564 การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่โหดร้ายในนโยบายต่อต้านยาเสพติดของอิหร่าน ตั้งแต่ปี 2564 เมื่อ อิบราฮิม ไรซี ขึ้นเป็นประธานาธิบดี และ ขอลาม สุซเซน ฮีจิ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าฝ่ายตุลาการ

ในปี 2566 มีจำนวน 38 คนที่ถูกบันทึกได้ว่าถูกประหารชีวิตเพราะ “เป็นปรปักษ์ต่อพระเจ้า” (*moharebeh*) และ/หรือ “การทุจริตบนโลก” (*efsad-e fel-arz*) มากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นการกระทำความผิดที่ไม่ควรได้รับโทษประหารชีวิต (เนื่องจากไม่ได้เกี่ยวข้องกับการฆ่าโดยเจตนา) รวมถึงการปล้นทรัพย์ การจารกรรม การครอบครองอาวุธ การใช้อาวุธ และการเป็นสมาชิกในกลุ่มต่อต้านชาวเคิร์ด ในอีก 9 คดี เป็นข้อกล่าวหาที่กว้างเกินไปและคลุมเครือซึ่งเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การเสียชีวิตของเจ้าหน้าที่

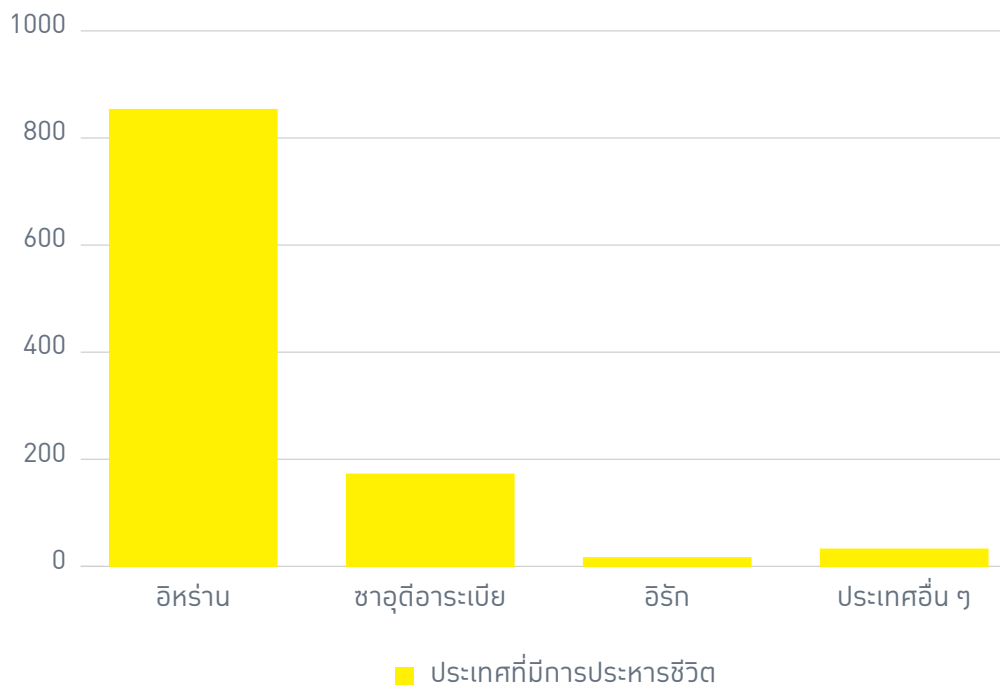
หนึ่งในบุคคลที่ถูกประหารชีวิตในข้อหา “การทุจริตบนโลก” (*efsad-e fel-arz*) คือ ฮัสซัน อับยัต จากชนกลุ่มน้อย ชาวอาหรับแอฮ์วอชในอิหร่าน⁹¹ เขาถูกตัดสินประหารชีวิตจากการเสียชีวิตของสายลับจากกองกำลังกึ่งทหารบาซิจ ในปี 2554 และภายหลังเขาถูกกล่าวหาว่าเป็นสมาชิกของ “กลุ่มต่อต้าน” โดย ฮัสซัน อับยัต ได้ปฏิเสธว่าตนไม่มีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ กับการเสียชีวิตของสายลับรายนี้ แต่ในวันที่ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2566 ทางทางได้ทำการประหารชีวิตเขาโดยลับในเรือนจำเซปีดาร์ จังหวัดคูเฮสถาน โดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้าหรือไม่ได้ให้ครอบครัวของเขามาเยี่ยมเป็นครั้งสุดท้าย ศาลปฏิวัติใช้ “คำรับสารภาพ” ของเขาที่เชื่อได้ว่ามาจากการทรมาน ทำให้เขาถูกตัดสินว่ามีความผิดและถูกตัดสินประหารชีวิต

ผู้ชายอย่างน้อยหนึ่งคนถูกประหารชีวิตในข้อหา คือ อาหมัด นีคูอิ “ผิดประเวณี” เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2566 ในเรือนจำกลางคาราจ (Nedamatgah-e Karaj) จังหวัดอัลบอร์ซ ฐานมีเพศสัมพันธ์โดยสมัครใจกับผู้หญิงที่ แต่งงานแล้ว ชะตากรรมของผู้หญิงไม่เป็นที่ทราบ แต่ภายใต้ประมวลกฎหมายอาญาอิสลามของอิหร่าน การลงโทษสำหรับการมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสโดยสมัครใจนั้นมีโทษตั้งแต่ 31 ครั้ง ไปจนถึงโทษประหารชีวิต โทษเหล่านี้ถูกบังคับใช้กับทั้งผู้ใหญ่และเด็ก รวมถึงเด็กชายที่อายุมากกว่า 15 ปี และเด็กผู้หญิงที่อายุเกิน 9 ปี โดยนับอายุตามจันทร์คติ

ทางการยังใช้โทษประหารชีวิตเพื่อลงโทษผู้ที่ทำทนายหรือถูกมองว่าทำทนายการสถาปนาสาธารณรัฐอิสลาม และอุดมการณ์ของสาธารณรัฐอิสลาม ทางทางได้ประหารชีวิตบุคคลอย่างน้อย 7 คนที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงทั่วประเทศ โดย 6 คนเกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วง “เสรีภาพในชีวิตของผู้หญิง” ในเดือนกันยายนถึงธันวาคม 2565 และอีก 1 คนเกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงทั่วประเทศในเดือนพฤศจิกายน 2562

⁹¹ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, “อิหร่าน: การประหารชีวิตอย่างสุกสกานด้วยการใช้โทษประหารชีวิตที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อข่มขู่ชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์”, 2 มีนาคม 2566, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/03/iran-chilling-execution-spree-with-escalating-use-of-death-penalty-against-persecuted-ethnic-minorities/>

ภาพที่ 6: ประเทศที่มีการประหารชีวิตอันดับต้น ๆ
ในวันออกกลางและแอฟริกาเหนือในปี 2566

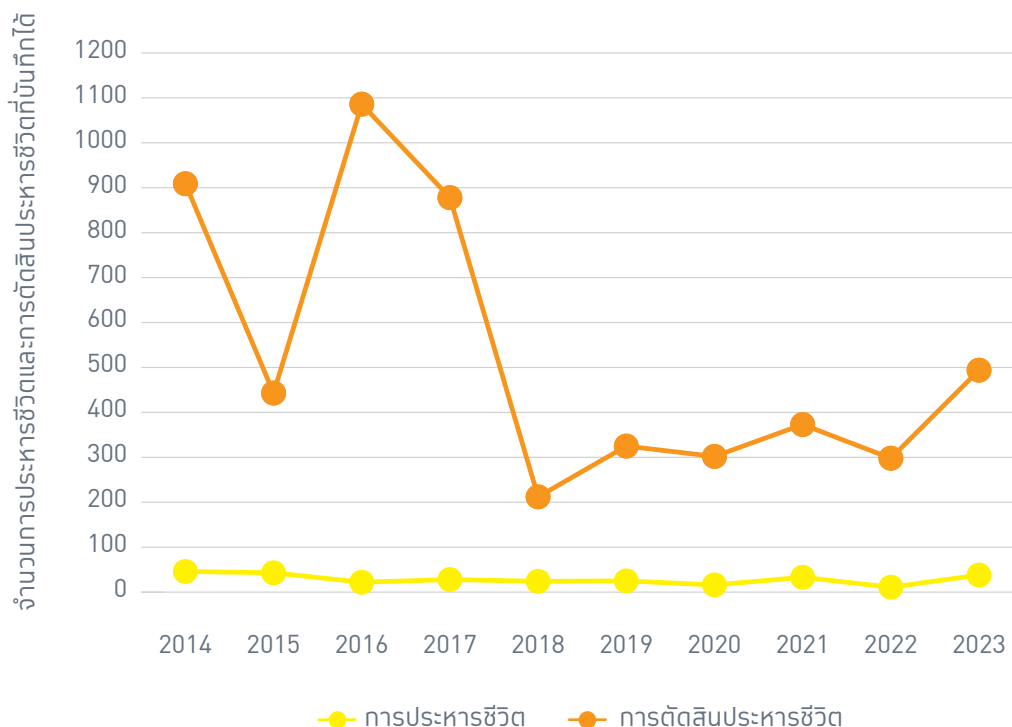
แอฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮารา

แนวโน้มของภูมิภาค

- การใช้โทษประหารชีวิตในภูมิภาคเพิ่มขึ้นอย่างมาก การประหารชีวิตที่บันทึกได้มีมากกว่าสามเท่า และการตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญถึง 66%
- **โซมาเลีย**เป็นประเทศเดียวที่ทราบว่าการประหารชีวิต
- มีการตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้ใน 14 ประเทศ ซึ่งลดลง 2 ประเทศเมื่อเทียบกับปี 2565
- 4 ประเทศได้ดำเนินการมาตรการทางกฎหมายเชิงบวกเพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิต

ประเทศ	การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	การตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566	จำนวนผู้ที่ถูกตัดสินประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2566 จากข้อมูลที่มีอยู่
บอตสวานา	0	2	15+
บูร์กินาฟาโซ	0	0	0
แคเมอรูน	0	1+	+
คอโมโรส	0	0	+
สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก	0	33+	+
อิเควทอเรียลกินี	0	0	0
เอริเทรีย	0	0	
เอสวาตินี	0	0	1
เอธิโอเปีย	0	3+	+
แกมเบีย	0	5	18
กานา	0	10	180
เคนยา	0	131	120
เลโซโท	0	0	0
ไลบีเรีย	0	0	15+
มาลาวี	0	0	+
มาลี	0	13+	+
มอริเตเนีย	0	5+	170+
ไนเจอร์	0	8+	8+
ไนจีเรีย	0	246+	3,413+
โซมาเลีย	38+	31+	+
ซูดานใต้	0	0	+
ซูดาน	0	0	+
แทนซาเนีย	0	3+	691
ยูกันดา	0	0	+
แซมเบีย	0	0	
ซิมบับเว	0	3	59+

ภาพที่ 7: การประหารชีวิตและการตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้
ในแอฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮารา พ.ศ. 2557-2566

ในปี 2566 ภูมิภาคแอฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮาราประสบกับความตดถอยจากความคืบหน้าในการยกเลิกโทษประหารชีวิตปีที่แล้ว มีการประหารชีวิตและการตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้เพิ่มขึ้นอย่างมากในปี 2566 และไม่มีประเทศใดยกเลิกโทษประหารชีวิตมาตั้งแต่ปี 2565

การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในภูมิภาคนี้เพิ่มขึ้นกว่าสามเท่าจาก 11 ครั้งในปี 2565 เป็น 38 ครั้งในปี 2566 แม้ว่าการประหารชีวิตทั้งหมดถูกบันทึกได้ในประเทศเดียว คือ **โซมาเลีย** ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2565 การประหารชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจาก 6 ครั้ง เป็น 38 ครั้ง แม้ว่าประเทศที่ดำเนินการประหารชีวิต จะลดลงจากสองประเทศในปี 2565 เป็นหนึ่งประเทศในปี 2566 ก็ตาม การประหารชีวิตที่บันทึกได้ 38 ครั้ง ถือเป็นยอดรวมสูงสุดที่บันทึกได้ในภูมิภาคนี้นับตั้งแต่ปี 2558

การตัดสินประหารชีวิตที่บันทึกได้เพิ่มขึ้นอย่างมากถึง 66% จาก 298 ครั้งในปี 2565 เป็น 494 ครั้งในปี 2566 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกการตัดสินประหารชีวิตได้ใน 14 ประเทศ ซึ่งน้อยกว่าปีที่แล้ว 2 ประเทศ เมื่อเทียบกับปี 2565 มีการบันทึกไว้ว่ามีการใช้โทษประหารชีวิตเพิ่มขึ้นในประเทศต่อไปนี้: **แคเมอรูน** (0 ครั้งเป็น 1 ครั้ง) **เอริโอเปีย** (2 ครั้งเป็น 3 ครั้ง) **กานา** (7 ครั้งเป็น 10 ครั้ง) **เคนยา** (79 ครั้งเป็น 131 ครั้ง) **มาลี** (8 ครั้งเป็น 13 ครั้ง) **ไนเจอร์** (4 ครั้งเป็น 8 ครั้ง) **ไนจีเรีย** (77 ครั้งเป็น 246 ครั้ง) **โซมาเลีย** (10 ครั้งเป็น 31 ครั้ง) และ**ซิมบับเว** (0 ครั้งเป็น 3 ครั้ง)

ไม่มีประเทศใดในภูมิภาคนี้ที่ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตในปีที่ผ่านมา แม้ว่าสภานิติบัญญัติของสี่ประเทศจะดำเนินการ เชิงบวกเพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิตก็ตาม ในเดือนกรกฎาคม รัฐสภา**กานา** ได้ลงมติเห็นชอบร่างกฎหมาย สองฉบับที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตจากราชบัญญัติว่าด้วยความผิดทางอาญาและความผิดอื่น ๆ 2503 และพระราชบัญญัติว่าด้วยกองทัพ พ.ศ. 2505 ในเดือนพฤศจิกายน ประธานาธิบดีนา นา อาคูโฟ-อัดโต ได้เขียน จดหมายถึงรัฐสภา**กานา** เพื่อแจ้งว่าเขาปฏิเสธที่จะยอมรับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดทางอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม) (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยกองทัพ (แก้ไขเพิ่มเติม) 2566 (“ร่างพระราชบัญญัติ”) ประธานาธิบดีอาคูโฟ-อัดโต ได้แจ้งให้รัฐสภาทราบว่าการที่เขาปฏิเสธที่จะยอมรับร่างกฎหมายทั้งสองฉบับนั้น เนื่องจากร่างฯ ดังกล่าวได้รับการแนะนำในรัฐสภาในฐานะร่างกฎหมายของสมาชิกเอกชน ซึ่งขัดต่อมาตรา 108 ของรัฐธรรมนูญแห่ง**กานา** ที่กำหนดให้ร่างกฎหมายในขอบเขตดังกล่าวต้องนำเสนอโดยหรือนำเสนอในนามของประธานาธิบดีในรัฐสภา⁹² ภายในสิ้นปี ร่างกฎหมายดังกล่าวยังไม่ได้เป็นกฎหมาย การประหารชีวิต ครั้งสุดท้ายใน**กานา**เกิดขึ้นในปี 2536

ใน**เคนยา** ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงกันยายน มีการเสนอร่างกฎหมายในรัฐสภาสี่ฉบับเพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิต ฉบับแรกเป็นร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงสาธารณะ (แก้ไขเพิ่มเติม) 2566 ซึ่งถูกนำเสนอเมื่อเดือนสิงหาคม มีเป้าหมายเพื่อที่จะยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคง สาธารณะ ฉบับที่สองเป็นร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความช่วยเหลือทางกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติม) 2566 ซึ่งถูกนำเสนอในเดือนกันยายน มีเป้าหมายเพื่อลบการอ้างอิงถึงโทษประหารชีวิตในพระราชบัญญัติว่าด้วยความช่วยเหลือทางกฎหมาย (ฉบับที่ 6 ปี 2559) ฉบับที่สามเป็นร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเรือนจำ (แก้ไขเพิ่มเติม) 2566 ซึ่งถูกนำเสนอเมื่อเดือนกันยายน มีเป้าหมายในการพยายามที่จะแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยเรือนจำ (CAP 90 Laws of Kenya) เพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิตและวิธีการประหารชีวิต ฉบับที่สี่ เป็นร่างพระราชบัญญัติประมวลกฎหมายอาญา (แก้ไขเพิ่มเติม) 2566 ซึ่งถูกนำเสนอเมื่อเดือนกันยายน มีเป้าหมายในการพยายามที่จะแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา (CAP 63 Law of Kenya) เพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิต การประหารชีวิตครั้งสุดท้ายใน**เคนยา**เกิดขึ้นในปี 2530

ใน**ซิมบับเว** ได้มีการประกาศร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการยกเลิกโทษประหารชีวิตในราชกิจจานุเบกษา ในประเทศเมื่อเดือนธันวาคม⁹³ ร่างกฎหมายดังกล่าวมีเป้าหมายที่จะพยายามห้ามให้ศาลกำหนดโทษประหารชีวิต ให้อำนาจศาลฎีกาเปลี่ยน โทษประหารชีวิตเป็นโทษอื่นที่เหมาะสมเมื่อมีการพิจารณายื่นอุทธรณ์ไม่ให้ใช้โทษ ประหารชีวิต ห้ามมิให้บุคคลใดต้องโทษประหารชีวิตที่เคยกำหนด

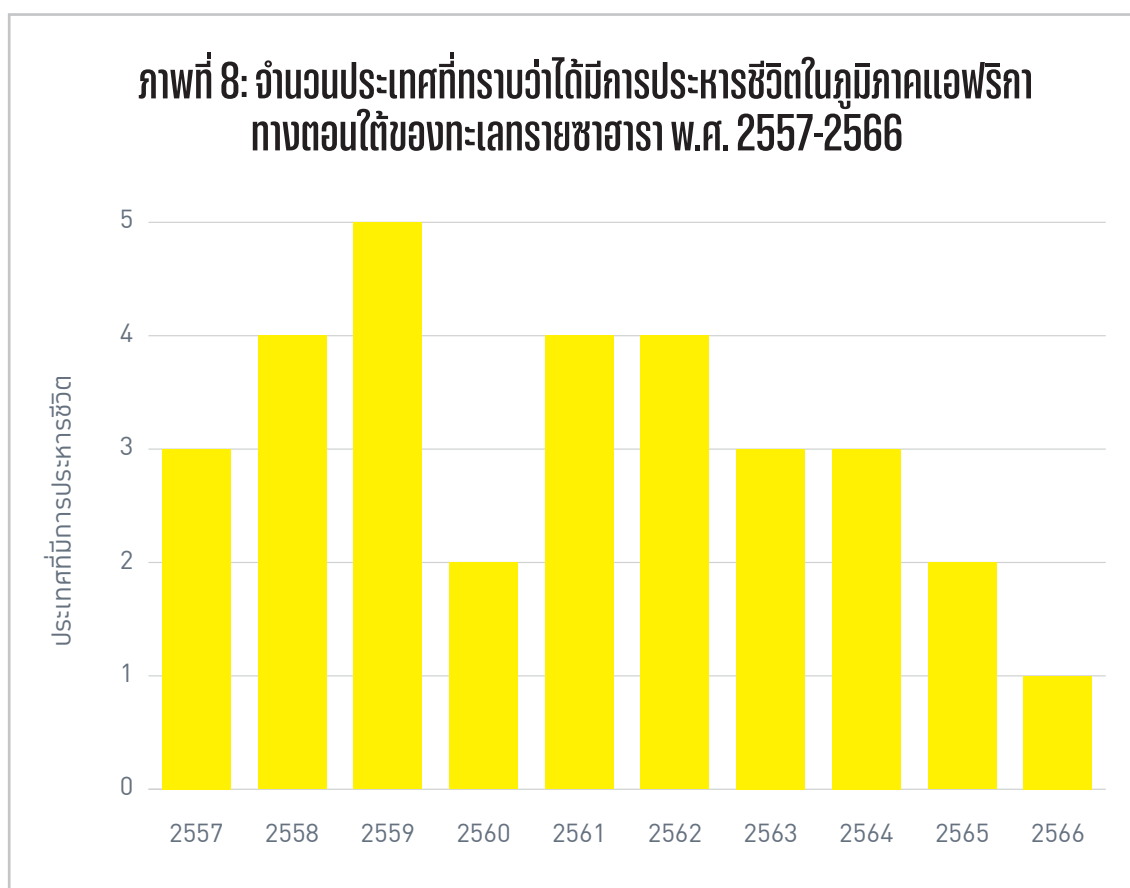
⁹² การลงนามในร่างกฎหมายดังกล่าวถือเป็นก้าวสำคัญในการยกเลิกโทษประหารชีวิตในประเทศ**กานา** อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากร่างกฎหมายที่จะเป็นกฎหมายแล้ว มาตรา 3(3) ของรัฐธรรมนูญแห่ง**กานา** 2535 กำหนดให้มีโทษประหารชีวิตเป็นการลงโทษสำหรับการก่อกบฏหรือทรยศต่อรัฐบาล การยกเลิกบทบัญญัติโทษประหารชีวิตดังกล่าวออกจากรัฐธรรมนูญจะต้องทำให้**กานา**กลายเป็นประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับอาชญากรรมทั้งหมด

⁹³ “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการยกเลิกโทษประหารชีวิตในราชกิจจานุเบกษา”, *The Herald*, 15 ธันวาคม 2566, <https://www.herald.co.zw/bill-to-abolish-death-penalty-gazetted/>

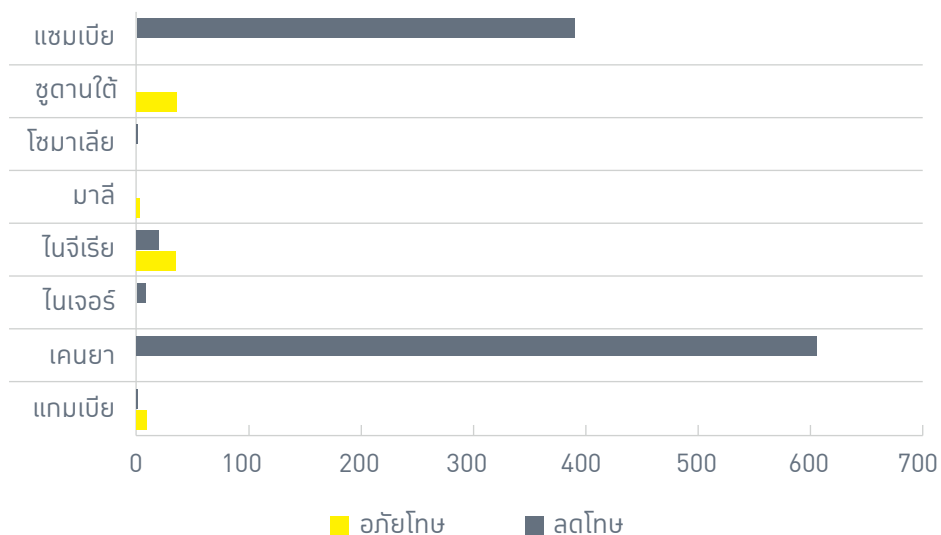
ไว้ก่อนหน้านี้ และยกเลิกบทบัญญัติ โทษประหารชีวิตออกจากกฎหมายที่มีอยู่ การประหารชีวิตครั้งสุดท้ายในซิมบับเวเกิดขึ้นในปี 2548

ใน**ไลบีเรีย** ช่วงปลายปี ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการยกเลิกโทษประหารชีวิตในประเทศยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ วุฒิสภาได้ผ่านร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวอย่างเป็นเอกฉันท์ในปี 2565 การประหารชีวิตครั้งสุดท้ายในไลบีเรียเกิดขึ้นในปี 2543

หลายประเทศในภูมิภาค มีการลดโทษอย่างน้อย 1,026 ครั้งและการอภัยโทษอย่างน้อย 83 ครั้งในปี 2566 และมีการบันทึกการให้มีการพ้นจากความรับผิดอย่างน้อย 5 ครั้ง มีการลดโทษในแกมเบีย (1) เคนยา (606) ไนเจอร์ (8) ไนจีเรีย (20) โซมาเลีย (1) และแซมเบีย (390) ทางด้านใต้ให้อภัยโทษในประเทศต่อไปนี้: แกมเบีย (9) มาลี (3) ไนจีเรีย (35) และซูดานใต้ (36) ในประเทศเคนยา มี 5 คนที่เคยถูกตัดสินประหารชีวิตก่อนหน้านี้แต่ศาลพิพากษาให้พ้นจากความรับผิด

**ภาพที่ 9: การลดโทษประหารชีวิตและการอภัยโทษในแอฟริกา
ทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮาราในปี 2565**

ภาคผนวก I: การประหารชีวิต และการตัดสินให้ประหารชีวิต ที่มีการบันทึกข้อมูลในปี 2566

รายงานฉบับนี้ครอบคลุมการใช้โทษประหารชีวิตผ่านกระบวนการศาลเท่านั้น ไม่รวมการสังหารนอกกระบวนการยุติธรรม แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลรายงานเฉพาะตัวเลขที่สามารถยืนยันได้อย่างสมเหตุสมผล แม้ว่าตัวเลขที่แท้จริงในบางประเทศอาจสูงกว่านี้มาก รัฐบาลบางแห่งจงใจปกปิดขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้โทษประหารชีวิต ส่วนรัฐอื่น ๆ ไม่ได้เก็บข้อมูลหรือไม่ยอมเผยแพร่ตัวเลขคำตัดสินลงโทษประหารชีวิตและการประหารชีวิต

เครื่องหมาย “+” ที่ตามหลังชื่อประเทศ อย่างเช่น อิรัก (16+) หมายถึงแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยืนยันว่ามีการประหารชีวิตหรือการตัดสินให้ประหารชีวิตในอิรัก 16 ครั้ง แต่เชื่อน่าจะมีมากกว่า 16 ครั้ง ส่วนเครื่องหมาย “+” ที่อยู่หลังประเทศและไม่มีตัวเลขอยู่ด้านหน้า อย่างเช่น เวียดนาม (+) หมายถึง แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประมวลข้อมูลจากหลักฐานและเชื่อว่ามีมีการประหารชีวิตหรือการตัดสินให้ประหารชีวิต (มากกว่าหนึ่งครั้ง) ในประเทศนั้น เพียงแต่ไม่มีข้อมูลมากพอที่จะระบุตัวเลขขั้นต่ำที่น่าเชื่อถือได้ สำหรับการคำนวณตัวเลขรวมในระดับโลกและระดับภูมิภาค เครื่องหมาย “+” ให้นับว่าเป็น 2 รวมทั้งกรณีของประเทศจีน

การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566

จีน +	เยเมน 15+	เกาหลีเหนือ +
อิหร่าน 853+	อียิปต์ 8	ปาเลสไตน์ (รัฐ) +
ซาอุดีอาระเบีย 172	บังกลาเทศ 5	ซีเรีย +
โซมาเลีย 38+	คูเวต 5	เวียดนาม +
สหรัฐฯ 24	สิงคโปร์ 5	
อิรัก 16+	อัฟกานิสถาน +	

การตัดสินใจประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2566

จีน 1,000+	ลิเบีย 29+	ซาอุดีอาระเบีย 3+
อียิปต์ 590	ปาเลสไตน์ (รัฐ) 27+	แทนซาเนีย 3+
บังกลาเทศ 248+	สหรัฐฯ 25	ตูนิเซีย 3+
ไนจีเรีย 246+	เมียนมา 19+	ไต้หวัน 3
อิรัก 138+	มาลี 13+	ตรินิแดดและโตเบโก 3
เคนยา 131	เลบานอน 11+	ซิมบับเว 3
ไทย 123	กานา 10	โมร็อกโก 2+
เวียดนาม 122+	คูเวต 9+	บอตสวานา 2
อินเดีย 120	ไนเจอร์ 8+	แคเมอรูน 1+
อินโดนีเซีย 114+	กาตาร์ 8	เบลารุส 1
ปากีสถาน 102+	กายอานา 7	ญี่ปุ่น 1
เยเมน 81+	สิงคโปร์ 6+	มัลดีฟส์ 1
ศรีลังกา 40+	มอริเตเนีย 5+	เกาหลีใต้ 1
แอลจีเรีย 38+	แกมเบีย 5	อัฟกานิสถาน +
มาเลเซีย 38+	ลาว 4+	อิหร่าน +
สาธารณรัฐประชาธิปไตย	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ 4+	เกาหลีเหนือ +
คองโก 33+	เอริโอเปีย 3+	ซีเรีย +
โซมาเลีย 31+	จอร์แดน 3+	

ภาคผนวก II:

ประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตและประเทศที่ยังคงบทลงโทษประหารชีวิต

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566

ประเทศต่าง ๆ เกือบ
สองในสามของโลก
ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิต
ในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติ
ตัวเลขจนถึงวันที่
31 ธันวาคม 2566 ปรากฏดังนี้

- ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทุกประเภท: 112
- ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น: 9
- ยกเลิกโทษประหารชีวิตในทางปฏิบัติ: 23
- รวมประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตในทางกฎหมายหรือในทางปฏิบัติ: 144
- ประเทศที่ยังคงบทลงโทษประหารชีวิต: 55

ข้อมูลต่อไปนี้เป็นรายชื่อประเทศที่แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ประเทศซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทุกประเภท ประเทศซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น ประเทศซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตในทางปฏิบัติ และประเทศที่ยังคงบทลงโทษประหารชีวิต

1. ประเทศซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทุกประเภท

ประเทศซึ่งไม่มีกฎหมายให้ลงโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาใด ๆ ประกอบด้วย

แอลเบเนีย อันดอร์รา แองโกลา อาร์เจนตินา อาร์เมเนีย ออสเตรเลีย ออสเตรีย อาเซอร์ไบจาน
เบลเยียม เบนิน บรูไน โบลิเวีย บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา บัลแกเรีย บุรุนดี คาบูเวอร์ดี กัมพูชา
แคนาดา ชาด สาธารณรัฐแอฟริกากลาง โคลอมเบีย คองโก หมู่เกาะคุก คอสตาริกา โครเอเชีย
โครเอเชีย ไซปรัส สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก จิบูตี สาธารณรัฐโตมินิกัน เอกวาดอร์ เอสโตเนีย ฟิจิ
ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส กาบอง จอร์เจีย เยอรมนี กรีซ กินี กินี-บิสเซา เฮติ ฮอนดูรัส ฮังการี ไอซ์แลนด์
ไอร์แลนด์ อิตาลี คาซัคสถาน คิริบาส คอซอวอ คีร์กีซสถาน ลัตเวีย ลิกเตนสไตน์ ลิทัวเนีย
ลักเซมเบิร์ก มาดากัสการ์ มอลตา หมู่เกาะมาร์แชลล์ มอริเชียส เม็กซิโก ไมโครนีเชีย มอลโดวา
โมนาโก มองโกเลีย มอนเตเนโกร โมซัมบิก นามิเบีย นาอูรู เนปาล เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ นิการากัว

นิวเว นอร์มาซีโตเนีย นอร์เวย์ ปาเลา ปานามา ปาปัวนิวกินี ปารากวัย ฟิลิปปินส์ โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย รวันดา ซามัว ซานมารีโน เซาตูเมและปรินซิปี เซเนกัล เซอร์เบีย เซเชลส์ เซียร์ราลีโอน สโลวาเกีย สโลวีเนีย หมู่เกาะโซโลมอน แอฟริกาใต้ สเปน ซูรินาม สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ติมอร์-เลสเต โตโก ทูร์เคีย เติร์กเมนิสถาน ตูวาลู ยูเครน สหราชอาณาจักร อูรุกวัย อุซเบกิสถาน วา努อาตู นครรัฐวาติกัน เวเนซุเอลา

2. ประเทศซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น

ประเทศเหล่านี้เป็นประเทศซึ่งโทษประหารชีวิตมีไว้สำหรับอาชญากรรมบางประเภทเท่านั้น เช่น อาชญากรรมภายใต้ธรรมนูญทหาร หรืออาชญากรรมซึ่งเกิดขึ้นจากเงื่อนไขที่เป็นข้อยกเว้นของประเทศ⁹⁴ ประกอบด้วย

บราซิล บูร์กินาฟาโซ ชิลี เอลซัลวาดอร์ อีคิวทอเรียลกินี กัวเตมาลา อิสราเอล เปรู แซมเบีย

3. ประเทศซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตในทางปฏิบัติ

ประเทศเหล่านี้ยังคงไว้ซึ่งโทษประหารชีวิตสำหรับอาชญากรรมทั่วไป เช่น ฆาตกรรม แต่อาจถือได้ว่าได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตในทางปฏิบัติ เนื่องจากได้ระงับการประหารชีวิตในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาหรือมากกว่านั้น และยังเชื่อได้ว่ามีนโยบายหรือระเบียบปฏิบัติที่จะไม่ลงโทษประหารชีวิต ประกอบด้วย

แอลจีเรีย บรูไนดารุสซาลาม แคเมอรูน เอริเทรีย เอสวาตินี กานา กรีนดา เคนยา ลาว ไลบีเรีย มาลาวี มัลดีฟส์ มาลี มอริเตเนีย โมร็อกโก/ชาฮาราตะวันตก ไนเจอร์ รัสเซีย⁹⁵ เกาหลีใต้ ศรีลังกา กาจิกิสถาน แทนซาเนีย ตองกา ตูนิเซีย

4. ประเทศซึ่งยังคงบดกลองโทษประหารชีวิต

ประเทศเหล่านี้ยังคงไว้ซึ่งโทษประหารชีวิตสำหรับอาชญากรรมทั่วไป ประกอบด้วย

อัฟกานิสถาน แอนติกาและบาร์บูดา บาฮามาส บาห์เรน บังกลาเทศ บาร์เบโดส เบลารุส เบลีซ บอตสวานา จีน คอโมโรส คิวบา สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก ดอมินีกา อียิปต์ เอริโอเปีย แกมเบีย กายอานา อินเดีย อินโดนีเซีย อิหร่าน อิรัก จาเมกา ญี่ปุ่น จอร์แดน คูเวต เลบานอน เลโซโท ลิเบีย มาเลเซีย เมียนมา ไนจีเรีย เกาหลีเหนือ โอมาน ปากีสถาน ปาเลสไตน์ (รัฐ) กาตาร์ เซนต์คิตส์และเนวิส เซนต์ลูเชีย เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ ซาอุดีอาระเบีย สิงคโปร์ โซมาเลีย ซูดานใต้ ซูดาน ซีเรีย ไต้หวัน ไทย ตรินิแดดและโตเบโก ยูกันดา สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สหรัฐอเมริกา เวียดนาม เยเมน ซิมบับเว

⁹⁴ ไม่มีข้อมูลการประหารชีวิตในประเทศเหล่านี้เกินกว่า 10 ปี

⁹⁵ รัสเซียประกาศใช้ข้อตกลงชั่วคราวเพื่อพักใช้การประหารชีวิตในเดือนสิงหาคม 2539 อย่างไรก็ตาม มีการประหารชีวิตระหว่างปี 2539 และปี 2542 ในสาธารณรัฐเชเชน

ภาคผนวก III: การให้สัตยาบันรับรองสนธิสัญญา ระหว่างประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566

ประชาคมระหว่างประเทศรับรองสนธิสัญญาระหว่างประเทศซึ่งบับที่กำหนดให้ยกเลิกโทษประหารชีวิต
สนธิสัญญาหนึ่งฉบับครอบคลุมทั่วโลก ส่วนอีกสามฉบับครอบคลุมระดับภูมิภาค

ด้านล่างเป็นคำอธิบายสนธิสัญญาทั้งสี่ฉบับอย่างย่อ และรายชื่อรัฐภาคีและประเทศที่ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2566 รัฐสามารถเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาระหว่างประเทศ
ด้วยการให้ภาคยานุวัติหรือการให้สัตยาบัน การลงนามเป็นการแสดงความจำนงที่จะเข้าเป็นภาคี
ในโอกาสต่อมาโดยการให้สัตยาบัน รัฐต่าง ๆ มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยต้อง
เคารพข้อบัญญัติในสนธิสัญญาที่ได้เข้าเป็นภาคี และต้องไม่กระทำการอันขัดต่อวัตถุประสงค์และ
เป้าประสงค์ของสนธิสัญญาที่ได้ลงนามไว้

พิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ที่มีเป้าหมายยกเลิกโทษประหารชีวิต (SECOND OPTIONAL PROTOCOL TO THE INTERNATIONAL COVENANT ON CIVIL AND POLITICAL RIGHTS, AIMING AT THE ABOLITION OF THE DEATH PENALTY)

พิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง
ที่มีเป้าหมายยกเลิกโทษประหารชีวิตได้รับการรับรองจากสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติในปี
2532 มีผลบังคับใช้ทั่วโลก เป็นกฎบัตรที่กำหนดให้ยกเลิกโทษประหารชีวิตอย่างสิ้นเชิง แต่อนุญาต
ให้รัฐภาคีสามารถใช้โทษประหารชีวิตได้ในภาวะสงคราม หรือกรณีที่มีการประกาศข้อสงวนไว้ในช่วงที่
ให้สัตยาบัน หรือให้ภาคยานุวัติต่อพิธีสาร รัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิ
พลเมืองและสิทธิทางการเมืองสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่ แอลเบเนีย อันดอร์รา แองโกลา อาร์เจนตินา อาร์เมเนีย ออสเตรีย ออสเตรเลีย อาเซอร์ไบจาน เบลเยียม เบนิน โบลิเวีย บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา บราซิล บัลแกเรีย คาบูเวอร์ดี แคนาดา ชิลี โคลอมเบีย คอสตาริกา โครเอเชีย ไซปรัส สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก จิบูตี สาธารณรัฐ โดมินิกัน เอกวาดอร์ เอลซัลวาดอร์ เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส กาบอง แกมเบีย จอร์เจีย เยอรมนี กรีซ กินี-บิสเซา ฮอนดูรัส ฮังการี ไอซ์แลนด์ ไอร์แลนด์ อิตาลี คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน ลัตเวีย ไลบีเรีย ลิกเตนสไตน์ ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มาดากัสการ์ มอลตา เม็กซิโก มอลโดวา โมนาโก มองโกเลีย มอนเตเนโกร โมซัมบิก นามิเบีย เนปาล เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ นิการากัว นอร์มามาซิโดเนีย นอร์เวย์ ปาเลสไตน์ (รัฐ) ปานามา ปารากวัย ฟิลิปปินส์ โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย รวันดา ซานมารีโน เซาตูเมและปรินซิปี เซอร์เบีย เซเชลส์ สโลวาเกีย สโลวีเนีย แอฟริกาใต้ สเปน สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ติมอร์-เลสเต โตโก ทูรเคีย เติร์กเมนิสถาน ยูเครน สหราชอาณาจักร อุรุกวัย อุซเบกิสถาน เวเนซุเอลา (รวม 90 ประเทศ)

พิธีสารอนุสัญญาอเมริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและการยกเลิกโทษประหารชีวิต (PROTOCOL TO THE AMERICAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS ON THE ABOLITION OF DEATH PENALTY)

พิธีสารอนุสัญญาอเมริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและการยกเลิกโทษประหารชีวิตได้รับการรับรองจากสมัชชาใหญ่ องค์การรัฐอเมริกัน (Organization of American States) ในปี 2533 และกำหนดให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิต แต่อนุญาตให้รัฐภาคีสามารถใช้โทษประหารชีวิตได้ในภาวะสงครามหรือกรณีที่มีการประกาศข้อสงวนไว้ในช่วงที่ให้สัตยาบันหรือให้ภาคยานุวัติต่อพิธีสาร รัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของอนุสัญญาอเมริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและการยกเลิกโทษประหารชีวิตสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่ อาร์เจนตินา บราซิล ชิลี คอสตาริกา สาธารณรัฐโดมินิกัน เอกวาดอร์ ฮอนดูรัส เม็กซิโก นิการากัว ปานามา ปารากวัย อุรุกวัย เวเนซุเอลา (รวม 13 ประเทศ)

พิธีสารฉบับที่ 6 ของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปว่าด้วยการยกเลิกโทษประหารชีวิต (PROTOCOL NO.6 TO THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS, CONCERNING THE ABOLITION OF THE DEATH PENALTY)⁹⁶

พิธีสารฉบับที่ 6 ของอนุสัญญาเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรป (European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms) เกี่ยวข้องกับการยกเลิกโทษประหารชีวิต ได้รับการรับรองจากสภายุโรป (Council of Europe) ในปี 2526 กำหนดให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตในช่วงปลอดสงคราม รัฐภาคียังอาจใช้โทษประหารชีวิต

⁹⁶ รัสเซียได้ยุติการเป็นประเทศภาคีของสนธิสัญญาในวันที่ 16 กันยายน 2565

ต่อไปได้สำหรับความผิดทางอาญา “ในช่วงสงครามหรือใกล้จะมีสงคราม” รัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่ แอลเบเนีย อันดอร์รา อาร์เมเนีย ออสเตรีย อาเซอร์ไบจาน เบลเยียม บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา บัลแกเรีย โครเอเชีย ไซปรัส สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส จอร์เจีย เยอรมนี กรีซ ฮังการี ไอซ์แลนด์ ไอร์แลนด์ อิตาลี ลัตเวีย ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มอลตา มอลโดวา โมนาโก มอนเตเนโกร เนเธอร์แลนด์ นอร์มาซีโดเนีย นอร์เวย์ โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย ซานมารีโน เซอร์เบีย สโลวาเกีย สโลวีเนีย สเปน สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ตุรกี ยูเครน สหราชอาณาจักร (รวม 46 ประเทศ)

พิธีสารฉบับที่ 13 ของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป (PROTOCOL NO. 13 TO THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS) เกี่ยวข้องกับการยกเลิกโทษประหารชีวิตในทุกพฤติการณ์

พิธีสารฉบับที่ 13 ของอนุสัญญาเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรป (European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms) เกี่ยวข้องกับการยกเลิกโทษประหารชีวิตในทุกพฤติการณ์ ได้รับการรับรองจากคณะมนตรียุโรป (Council of Europe) ในปี 2545 กำหนดให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตในทุกพฤติการณ์ รวมทั้งในช่วงสงครามหรือใกล้จะมีสงคราม รัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่ แอลเบเนีย อันดอร์รา ออสเตรีย เบลเยียม บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา บัลแกเรีย โครเอเชีย ไซปรัส สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส จอร์เจีย เยอรมนี กรีซ ฮังการี ไอซ์แลนด์ ไอร์แลนด์ อิตาลี ลัตเวีย ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มอลตา มอลโดวา โมนาโก มอนเตเนโกร เนเธอร์แลนด์ นอร์มาซีโดเนีย นอร์เวย์ โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย ซานมารีโน เซอร์เบีย สโลวาเกีย สโลวีเนีย สเปน สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ตุรกี ยูเครน สหราชอาณาจักร (รวม 45 ประเทศ)

ประเทศที่ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน ได้แก่ อาร์เมเนีย (รวม 1 ประเทศ)

ภาคผนวก IV: ผลการออกเสียง มติคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน แห่งสหประชาชาติที่ 54/35

วันที่ 13 ตุลาคม 2566

เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2566 คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (HRC) ได้เสร็จสิ้นการประชุมครั้งที่ 54 โดยรับรองมติที่ A/HRC/RES/54/35 ตามที่ปรับปรุงแก้ไขโดยวาจาจากการลงคะแนนเสียงที่บันทึกไว้ระหว่างการประชุมครั้งที่ 49 ดังนี้:⁹⁷

ให้ความเห็นชอบ – อาร์เจนตินา เบลเยียม เบนิน โบลิเวีย (รัฐพหุชนชาติ) ชิลี คอสตาริกา โกลดิวัวร์ เช็ก ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส กาบอง จอร์เจีย เยอรมนี ฮอนดูรัส คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มาเลเซีย เม็กซิโก มอนเตเนโกร เนปาล ปารากวัย โรมาเนีย แอฟริกาใต้ ยูเครน สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ และอุซเบกิสถาน (รวม 28 ประเทศ)

ออกเสียงคัดค้าน – บังกลาเทศ แคมeroon จีน อินเดีย มัลดีฟส์ ปากีสถาน กาตาร์ โซมาเลีย ชูแดน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และสหรัฐอเมริกา (รวม 11 ประเทศ)

งดออกเสียง – แอลจีเรีย เอริเทรีย แกมเบีย มาลาวี โมร็อกโก เซเนกัล และเวียดนาม (รวม 7 ประเทศ)

⁹⁷ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, คำถามเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต, UN Doc. A/HRC/54/35, 13 ตุลาคม 2566, https://documents.un.org/symbol-explorer?s=A/HRC/RES/54/35&i=A/HRC/RES/54/35_6088644

**แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล
เป็นขบวนการระดับโลก
เพื่อสิทธิมนุษยชน
เมื่อเกิดความอยุติธรรมขึ้น
ต่อคนคนหนึ่ง
ย่อมเป็นเรื่องสำคัญของคนทุกคน**

ติดต่อเรา

info@amnesty.or.th

02-513-8745 หรือ 02-513-8754

คุยกับเราได้ที่นี่

AmnestyThailand

AmnestyThailand

รายงานสถานการณ์โทษประหารชีวิต

และการประหารชีวิต

ปี 2566

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลติดตามข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตทั่วโลกและได้บันทึกข้อมูลการประหารชีวิตที่ทราบ 1,153 ครั้ง ในปี 2566 ซึ่งเพิ่มขึ้น 31% จาก 883 ครั้งในปี 2565 อย่างไรก็ตาม ประเทศที่มีการประหารชีวิตมีจำนวนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ จาก 20 ประเทศในปี 2565 เหลือ 16 ประเทศในปี 2566

จำนวนการประหารชีวิตที่ทราบในระดับโลกเพิ่มสูงขึ้นมีสาเหตุจากการเพิ่มขึ้นอย่างมากของจำนวนที่บันทึกได้ในอิหร่าน ซึ่งมีการประหารชีวิตเพิ่มขึ้นถึง 48% จาก 576 ครั้งในปี 2565 เป็น 853 ครั้งในปี 2566 โดยคิดเป็นประมาณ 74% ของการประหารชีวิตที่ทราบทั่วโลก เป็นที่น่าสังเกตว่าการประหารชีวิตที่บันทึกได้ในซาอุดีอาระเบียลดลงมากกว่า 12% จาก 196 ครั้งในปี 2565 เหลือ 172 ครั้งในปี 2566

เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2565 การประหารชีวิตมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในอิหร่าน โชมาเลีย เยเมน และสหรัฐ ในขณะที่มีจำนวนลดลงในอียิปต์ ซาอุดีอาระเบีย และสิงคโปร์ การใช้ความลับของรัฐและการปิดกั้นอื่น ๆ ในจีน เกาหลีเหนือ และเวียดนาม รวมทั้งประเทศอื่น ๆ ยังคงเป็นอุปสรรคต่อการประเมินตัวเลขที่แท้จริงของการใช้โทษประหารชีวิต

แม้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศจะระบุว่าห้ามใช้โทษประหารชีวิตกับความผิดที่ไม่ถึงขั้นเป็น “ความผิดอาญาร้ายแรง” (ความผิดอาญาฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา) แต่กลับมีประเทศอย่างน้อย 5 ประเทศ ได้แก่ จีน อิหร่าน คูเวต ซาอุดีอาระเบีย และสิงคโปร์ ที่ยังคงมีการประหารชีวิตในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยมีข้อมูลการประหารชีวิตในคดีดังกล่าวรวม 508 ครั้ง ซึ่งเพิ่มขึ้นมากกว่า 56% จากจำนวนที่บันทึกไว้ในปี 2565 ในอิหร่าน ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดคิดเป็นมากกว่า 56% (481 คน) ของการประหารชีวิตที่ทราบทั้งหมด

อย่างไรก็ดี โลกได้สร้างความคืบหน้าบางอย่างในการยกเลิกโทษประหารชีวิต ในปาकिสถาน มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และในมาเลเซีย มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตสถานเดียว ในแอฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮารา สภานิติบัญญัติของ 4 ประเทศ ได้แก่ กานา เคนยา ไลบีเรีย และซิมบับเว ได้ดำเนินการในเชิงบวกเพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิต

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลคัดค้านการใช้โทษประหารชีวิตทุกกรณีโดยไม่มีข้อยกเว้น

